

Be'ropu wa'atjere Jesucristo Juãrẽ wéréca pũrĩ ni'i

A'ti pũrĩ a'tiro weero ojano'pã nise ni'i

A'ti pũrĩrẽ Juã sō'oní'que pũrĩrẽ oja'cũta ojacu niwĩ. Cũ bu'iri da'rero Patmos wãmetiri nũcũrõpu nígu, ojacu niwĩ.

A'ti pũrĩ Õ'acũ cũ ɯa'caronojõta be'ropure a'tiro weegusami nisere wereri pũrĩ ni'i.

Juã quẽ'egũ weronojõ cũ ĩ'a'quere ojacu niwĩ. Cũ siete Jesucristore ẽjõpeose cururicjãrã Asiapu nirãrẽ ojacu niwĩ.

Jesucristo Juãrẽ quẽ'ese weronojõ ĩ'o'que ni'i

¹ A'ti pũrĩ be'ropu wa'atjere Jesucristo wereri pũrĩ ni'i. Õ'acũ Jesucristore “Cã'rõacã be'ro a'tiro wa'arosa'a”, ni ĩ'ocu niwĩ. Cũ Jesucristore ẽjõpeorãrẽ tere masĩdutigu tojo werecu niwĩ. Be'ro Jesucristo yu'ɯ Juã wãmetigure tere wereturiawĩ. Cũ Õ'acũrẽ wereco'tegu ɯ'mũsecjũ me'rã tojo weewĩ. Yu'ɯta Jesucristore da'rawã'ñaco'tegu ni'i. ² Yu'ɯ ĩ'a'que nipe'tisere weregati. Yu'ɯ tu'o'que quẽ'rãrẽ weregati. Õ'acũ ucũ'quere Jesucristo yu'ɯre añurõ werewĩ.

³ A'ti pũrĩ oja'caronojõ wa'atjo cã'rõ du'sa'a. No'o a'ti pũrĩrẽ Jesucristore ẽjõpeorãrẽ bu'egunojõ e'catise bocagusami. Tojo nicã a'ti pũrĩ Õ'acũ o'o'quere bu'ecã tu'orã pe'e quẽ'rã e'catise bocarãsama. No'o na a'ti pũrĩpu oja'quere diacjũ weerãnojõ e'catise bocarãsama.

Juã Jesucristore ějõpeose cururicjãrãrẽ oja'que ni'i

⁴ Yu'u musã Asiapũ nirã siete Jesucristore ějõpeose cururicjãrãrẽ oja'a. Õ'acũ musãrẽ añurõ weeato. Musãrẽ añurõ ejerisãjãcã weeato. Õ'acũ ne waropũta ní'cũ nimi. A'tiro nicã quẽ'rãrẽ ninu'cũcã'mi. Be'ropũ quẽ'rãrẽ apaturi a'tigũsami. Õ'acũ wiogũ dujiri cũmurõ pũ'to siete Õ'acũrẽ wereco'terã bajutirã nu'cũma. Na topũ nu'cũrã Espíritu Santure nipe'tise tutuase cũogũ nimi, nisĩ'rĩrã weema. Na quẽ'rã musãrẽ añurõ weeato. ⁵ Tojo nicã Jesucristo musãrẽ añurõ weeato. Cũ Õ'acũ ye cjasere queoro weregũ nimi. Cũta nipe'tirã wẽrĩ'cãrã duporo masãmũ'tã'cũ nimi. Cũ nipe'tirã a'ti di'tacjãrã wiorãrẽ dutimi. Marĩrẽ ma'imi. Cũ wẽrĩgũ, cũ ye dí me'rã marĩ ña'arõ wee'quere yũ'rũowĩ. ⁶ Cũ wẽrĩse me'rã marĩ wiorã wa'apã. Tojo nicã Õ'acũ yere da'rari masã sãjãpã. Cũ pacũ dutisere da'rato ní'gũ marĩrẽ tojo weecu niwĩ. Cũrẽ añurõ e'catipeorã. Tojo tutuagũ ninu'cũgũsami. Tojota niato.

⁷ Musã tũ'oya. Õ'acũ bese'cũ Cristo o'mecururipũ dijatigũsami. Cũ a'ticã, nipe'tirã ĩ'arãsama. Tojo nicã cũrẽ wẽjẽ'cãrãpũta ĩ'asãjãrãsama. Nipe'tirã a'ti di'tacjãrã cũ a'ticã ĩ'arã, utirãsama. Tojota wa'arosa'a.

⁸ Marĩ wiogũ Õ'acũ tutuayũ'rũnũ'cãgũ a'tiro nimi: “Yu'ũta nimũ'tãgũ, nitũogupũ ni'i.” Õ'acũ ne waropũta ní'cũ nimi. A'tiro nicã quẽ'rãrẽ ninu'cũmi. Be'ropũ quẽ'rãrẽ apaturi a'tigũsami.

Juã Jesucristore quẽ'ese weronojõ ï'a'que ni'i

⁹ Yũ'u Juã müsã acaweregũ weronojõ ni'i. Müsã weronojõta yũ'u quẽ'rã pi'eti'i. Marĩ ni'cãrõnojõ Ô'acũ põ'rã ni'i. Tojo nicã ña'arõ wa'acã, Jesucristo marĩrẽ wãcũtutuasere o'omi. Yũ'u Patmos wãmetiri nũcũrõpũ bu'iri da'reri wi'ipũ niwũ. Ô'acũ ye queti, Jesucristo ucũ'quere werese ye bu'iri topũ niwũ. ¹⁰ A'tiro wa'awũ yũ'ure. Ni'cã soorinũmũ Espĩritu Santu tutuaro me'rã quẽ'ese weronojõ ï'owĩ. Wãcũña marĩrõ yũ'u sẽ'ema pe'e tutuaro ucũcã tũ'owũ. Cũ ucũse coroneta putiro weronojõ bũsũwũ. ¹¹ Cũ yũ'ure a'tiro niwĩ:

—Yũ'uta nimũ'tãgũ, nitũogũpũ ni'i. Nipe'tise mũ'u ï'asere ni'cã pũrĩpũ ojaya. Mũ'u oja'quere Asiapũ nirã siete cururi Jesucristore ẽjõpeose cururicjãrãrẽ o'óya. Na a'ticũrã nima: Éfesocjãrã, Esmirnacjãrã, Pérgamocjãrã, Tiatiracjãrã, Sardicjãrã, Filadelfiacjãrã, tojo nicã Laodiceacjãrãrẽ o'óya, niwĩ.

¹² Cũ tojo ucũcã tũ'ogũ, yũ'u ¿noa niti? nígũ, majãmiĩ'awũ. Sietepagũ sĩ'ose uru me'rã wee'quepagure ï'awũ. ¹³ Tepagũ wa'teropũ ni'cũ masũrẽ ï'awũ. Cũ su'tiro yoarõjore sãñawĩ. Cũ cutiropũ uru me'rã wéeca dare dũ'tewĩ.

¹⁴ Cũ poari añurõ butise poari niwũ. Cũ caperi pe'e pecame'e ãjũrĩ põ'rã weronojõ asiwũ. ¹⁵ Cũ dũ'pocãrĩ cõme asipa'acjũ pecame'erũ ãjũrõ weronojõ niwũ. Cũ ucũse peje maarĩ pu'eeja o'mabũrose weronojõ bũsũwũ. ¹⁶ Cũ di-acjũcamocãpũ siete ñocõarẽ cũowĩ. Cũ ũseropũ ni'cã pjĩ wiori pjĩrẽ cũowĩ. Ti pjĩ pũaperi

osoyojaca pji niwũ. Cũ diapoa ɯmɯcocjũ mujĩpũ
ɯpɯtɯ asistero weronojõ niwũ.

17 Cũrẽ ĩ'auɯcuagu, wẽrĩgũ weronojõ cũ
du'pocãrĩ tiro bu'ruque'acãti. Yũ'u tojo wa'acã
ĩ'agũ, cũ diacjũcamocã me'rã ñapeo, yũ'ure
niwĩ:

—Uiticã'ña. Yũ'uta nimũ'tãgũ, nituogɯpɯ ni'i.

18 Catinu'cũgũ ni'i. Todɯporopɯre wẽrĩwũ.
Ni'cãrõacãrẽ catinu'cũcã'a. Yũ'u masãrẽ
wẽrĩdutimasĩ'i. Pecame'epɯ wa'adutimasĩ'i.
Ãpẽrã quẽ'rãrẽ “Pecame'epɯ wa'asome”,
nímasĩ'i. 19 Mũ'u ĩ'a'quere, ni'cãrõacã nisere
ojaya. Be'ropɯ mũ'u ĩ'atje quẽ'rãrẽ ojaya.

20 Apeyere masã todɯporopɯ masĩno'ña
marĩ'quere wereguti. Ã'rã siete ñocõa a'tiro
nisĩ'rĩrã weema. Na yũ'ure ẽjõpeose cururicjãrã
wiorã sũ'ori nirã nima. Siete sĩ'ose uru me'rã
wee'quepagɯ quẽ'rã a'tiro nisĩ'rĩrõ wee'e. Te
ticusepagɯ yũ'ure ẽjõpeose cururicjãrã nima,
nisĩ'rĩrõ wee'e, niwĩ.

2

Éfesocjãrãrẽ oja'que ni'i

1 Jesucristo a'tiro niwĩ:

“Éfesocjãrã, yũ'ure ẽjõpeori curuacjãrã wiogu
sũ'ori nigũrẽ a'tiro ni ojaya: ‘Yũ'u siete ñocõarẽ
diacjũcamocãpɯ cuo'o. Tojo nicã siete sĩ'ose uru
me'rã wee'quepagɯ wa'teropɯ sija'a. 2 Nipe'tise
mũsã weesere yũ'u masĩ'i. Mũsã da'rase, mũsã
wãcũtutuasere masĩ'i. Tojo nicã ña'arõ weerãrẽ
mũsã ɯatisere masĩ'i. Mũsã basu ãpẽrã na
nisetisere ĩ'amasĩ'i. Na “Jesucristo besecũú'cãrã

ni'i", nima. Tojo nimirã, nitima. Tojo weerã narẽ ï'arã, "Nisoorã nima", ni'i. Musã na tojo weesere masĩ'i. ³ Yé cjasere da'rarã, musã uputu pi'etiwa. Musã te pi'etisere nu'cãwã.

⁴ "Musã añurõ weemicã, apeyenojõ musãrẽ werenemosĩ'rĩ'i. A'tiro ni'i. Musã ne waro ma'inu'cã'caro weronojõ weewe'e. ⁵ Tojo weerã musã ne waropu añurõ wee'quere wãcũña. Musã ña'arõ wee'quere bujawetiya. Ne waropu niseti'quereta weeya tja. Musã ducayuticã, musã ya curuacjãgũ sĩ'ocjũre cõ'agũti. ⁶ Apeye musã weese pe'e añu ni'i. Nicolaíta wãmetiri curuacjãrã weesetisere musã ne cã'rõacã uawe'e. Yu'u quẽ'rã tere ne uawe'e.

⁷ "Espíritu Santu Jesucristore ëjõpeorãrẽ ucũmi. O'meperi cuorã cã ucũsere tu'oya. A'tiro ni'i. Yu'u pacu tiro añurõ Paraíso wãmetiropu ni'cãgũ yucugu ni'i. Añurõ wee yu'rãwetirã ëjõpeodu'utirã tigu ducare ba'a, catinu'cũrãsama', ni ojaya", niwĩ.

Esmirnacjãrãrẽ oja'que ni'i

⁸ Apaturi Jesucristo ninemowĩ tja:

"Esmirnacjãrã, yu'ure ëjõpeori curuacjãrã wiogu su'ori nigũ quẽ'rãrẽ a'tiro ojaya: Yu'uta nimu'tãgũ, nituogupu ni'i. Yu'u wẽrĩ masã'cu ni'i. ⁹ Nipe'tise musã weesere masĩ'i. Musã pi'etise, pajasecuosere masĩ'i. Tojo pajasecuomirã, peje cuorã weronojõ ni'i. Apeyere masĩ'i. Æpẽrã "Judío masã ni'i", nima. Tojo nimirã, musãrẽ ña'arõ ucũma. Na judío masã waro nitima. Na wãtĩ ya curuacjãrã nima. ¹⁰ Musã pi'etiatjere uiticã'ña. Wãtĩ

ni'cārērã müsã ějōpeosere du'udutigũ bu'iri da'reri wi'ipũ sãjãacã weegũsami. Müsã yoaticã diez nũmurĩta pi'etirãsa'a. Tojo weemicã, téé wērĩrãpũ tojota ějōpeoyapaticã'ña. Yũ'ũ tiropũ müsãrē catinu'cũcã weeguti.

11 ”Espíritu Santu Jesucristore ějōpeorãrē ucũmi. O'meperi cãorã cũ ucũsere tu'oya. A'tiro ni'i. Queoro wee yũ'rãwetirã ějōpeodu'utirã pecame'epũ wa'asome', ni ojaya”, niwĩ.

Pérgamocjãrãrē oja'que ni'i

12 Jesucristo ninemowĩ tja:

“Pérgamocjãrã, yũ'ũre ějōpeori curuacjãrã wiogũ sũ'ori nigũ quẽ'rãrē a'tiro ojaya: ‘Yũ'ũ pũaperi osoyojaca pĩ wiori pĩrē cũogũ ni'i.

13 Yũ'ũ müsã nipe'tise weesere masĩpe'ocã'a. Müsã ya macã Pérgamo quẽ'rãrē masĩ'i. Ti macãpũ wãtĩa wiogũ dutiro cũosami. Topũ nimirã, müsã yũ'ũre sirutunu'cũ'u. Yũ'ũre ějōpeodu'uwe'e. Sõ'onícatero müsã ya macã wãtĩ nirõpũre a'tiro wa'acaro niwũ. Antipas wãmetigũ Õ'acũ ye cjasere queoro werecũ niwĩ. Āpẽrã cũrē müsã wa'teropũ nigũrē wẽjẽcõ'acãrã niwã. Tita quẽ'rãrē müsã yũ'ũre ne ějōpeodu'utiwũ.

14 ”Apeye müsãrē a'tiro werese cũo'o. Dũporopũ ni'cũ Balaã wãmetigũ nicũ niwĩ. Cũ Balac wãmetigure a'tiro bu'ecũ niwĩ: “Mũ'ũ Israe curuacjãrãrē ña'arõ weedutiya”, nicũ niwĩ. “Narē müsã ějōpeogũre o'o'que di'ire ba'adutiya”, nicũ niwĩ. Cũ tojo nicã tu'ogũ, Balac na wẽjẽ ñubuepeo'que di'ire Israe curuacjãrãrē ba'aduticũ niwĩ. Tojo

nicã na ña'arõ a'metãrãbajaque'aticã weecu niwĩ. A'tocatero musã wa'tero ni'cãrẽrã Balaã weeduti'quenojõrẽ sirutuma. ¹⁵ Apeye quẽ'rãrẽ ni'cãrẽrã yu'u yabisere a'tiro weema. Nicolaíta wãmetiri curuacjãrã bu'esere sirutuma. Ne du'usĩ'rĩtima. ¹⁶ Tojo weerã nipe'tise musã ña'arõ weesere bujawetiya. Musã ducayuticã, musã tiropu wa'aguti. Ya pjĩ wiori pjĩ useropu cãori pjĩ me'rã musãrẽ bu'iri da'reguti.

¹⁷ ”Espíritu Santu yu'ure ãjõpeorãrẽ ucũmi. O'meperi cãorã cã ucũsere tu'oya. Queoro wee yu'rãwetigu ãjõpeodu'utigure manã wãmetise u'muse cjasere ecagusa'a. Tojo nicã cãrẽ ãtãpe butiri pere o'oguti. Ti pepu masĩno'ña marĩrĩ wãmerẽ ojano'rõsa'a. Ne ni'cã te wãmerẽ masĩsome. Ti pere cãogũ dia'cã masĩgũsami', ni ojaya”, niwĩ.

Tiatiracjãrãrẽ oja'que ni'i

¹⁸ Jesucristo ninemowĩ tja:

“Tiatiracjãrã, yu'ure ãjõpeori curuacjãrã wiogu su'ori nigũrẽ a'tiro ojaya: ‘Yu'u Õ'acũ macũ caperire pecame'e ãjũrĩ põ'rã weronojõ cãogũ ni'i. Tojo nicã yu'u dũ'pocãrĩ cõme asipa'acju weronojõ ni'i. ¹⁹ Nipe'tise musã weesere masĩpe'ocã'a. Musã ma'ise, ãjõpeose, a'merĩ weetamuse, wãcũtutuasere masĩ'i. Ni'cãrõacãrẽ musã ne waro wee'caro nemorõ añurõ weerã wee'e. ²⁰ Tojo nimicã, apeye musãrẽ weresĩ'rĩ'i. A'tiro ni'i. Musã sõ'onico Jezabere cõ'awe'e. Co “Õ'acũ wereduti'quere wereturiago wee'e”, nimimo. Tojo nimigõ, yu'ure da'raco'terãrẽ nisoosere bu'emo. Narẽ

ña'arõ wee, no'o ɰaro a'metārābajaque'aticã weemo. Tojo nicã wa'icɰ di'ire, na yee'cure ẽjõpeose o'o'que di'ire ba'acã weemo. ²¹ Ti nɰmɰpɰ co ña'arõ wee'quere bujaweti dɰcayudutimiwã. Ne dɰcayusĩ'rĩtimo. Co ña'arõ a'metārāsere du'usĩ'rĩtimo. ²² Tojo weegɰ co ña'arõ weesere du'uticã ï'agũ, core dutiticã weeguti. Co me'rã ña'arõ wee a'metārārārẽ ɰpɰtɰ pi'eticã weeguti. ²³ Co põ'rārẽ wẽrĩcã weeguti. Tojo weecã, nipe'tirã Jesucristore ẽjõpeose cururicjārã a'tiro nirāsama: “Cũ masã tɰ'oña'sere masĩmi”, nirāsama. “Na po'peapɰ wãcũsere, ɰsã quẽ'rārẽ masĩpe'ocã'mi”, nirāsama. “Marĩ nisetisere queoro wapeyegɰsami”, nirāsama. ²⁴ Āpẽrã mɰsã Tiatirapɰ nirã Jezabel bu'esere sirututirã, wãtĩa wiogɰ ye cjase ya'yiosere masĩtirãnojõ pe'ere a'tiro nigũti: “Mɰsãrẽ apeye dutinemosome. ²⁵ A'te dia'cũrẽ weeya. Mɰsã queoro weesetisere ne du'uticã'ña. Téé yɰ'u a'tiri curapɰ weenu'cũcã'ña.” ²⁶ Queoro yɰ'u ɰaranojõ wee yɰ'rɰweti ẽjõpeodu'utirã, tojota weeyapaticã'ña. Tojo weerãrẽ wiorã wa'acã weeguti. ²⁷ Yɰ'u pacɰ yɰ'ure nipe'tise macãrĩcjārã wiogɰ sõrõwĩ. Yɰ'u quẽ'rã narẽ mejãrõta sõrõgũti. Yarã a'tiro weerāsama. Ña'arãrẽ tutuaro me'rã dutirāsama. Cõmegũ me'rã bapari di'i me'rã yee'queparure paamutõrõ weronojõ narẽ weerāsama. ²⁸ Apeye quẽ'rārẽ yɰ'u ɰaro weenu'cũgũrẽ a'tiro weeguti. Narẽ sɰ'ori nigũ weronojõ nigũsami. Ñocõawũ bo'reque'ari cura mɰjãtigɰ weronojõ nigũsami.

29 Espíritu Santu Jesucristore ějōpeorārē ucūmi. O'meperi c̄orā c̄ū ucūsere t̄u'oya', ni ojaya", niwī.

3

Sardi wāmetiri macācjārārē oja'que ni'i

¹ Jesucristo ninemowī tja:

“Sardicjārā, yu'ure ějōpeori curuacjārā wioḡu su'ori nigūrē a'tiro ojaya: ‘Yu'u siete Ō'acūrē wereco'terā bajutirārē c̄uo'o. Na Espíritu Santure nipe'tise tutuase c̄oḡu nimí, nisí'rírā weema. Tojo nicā ticūrāta tja ñocōarē c̄uo'o. Nipe'tise m̄sā weesere masīpe'ocā'a. M̄sā “Ō'acū yere añurō weema” nino'rā ni'i. Tojo nimirā, wērī'cārā weronojō ni'i. C̄ū yere ne weewe'e. ² T̄u'omasīña. M̄sā añurō weese pe'tiro wee'e. D̄u'saseacārē añurō weeya. M̄sā weesere a'tiro ĩ'a'a. Ō'acū ĩ'orōp̄ure m̄sā queoro weewe'e. ³ M̄sārē bu'e'quere wācūña. Tereta sirutuya. M̄sā queoro weetisere bujawetiya. Tojo weeticā, yu'u yajari masū weronojō weeguti. Wācūña marīrō m̄sā tirop̄u bu'iri da'reḡu wa'aguti.

⁴ ”Tojo nimicā, ti macā Sardi m̄sā wa'terop̄ure pejetirācā añurō weerā nima. Na ña'arō weesere ĩ'acūu sirututima. Su'ti ũ'irītirā weronojō nitima. Añurō wee'cārā niyurā, yu'u me'rā nirāsama. Su'ti butise sāñārā weronojō bu'iri marīrā nirāsama. ⁵ Āpērā quē'rā añurō wee yu'r̄uwetirā ějōpeodu'utirānojō su'ti añurō butise sāano'rāsama. Catinu'cūse c̄orā na wāmerē ojaō'oca p̄ūr̄p̄u c̄orā na wāmerē

ne coeno'some. Coeno'rõnojõ o'orã, yu'u pacu ï'orõpũre yu'u “Narẽ masĩ'i”, nigũti. Mejãrõta cũrẽ wereco'terã ï'orõpu quẽ'rãrẽ nigũti. ⁶ Espĩritu Santu Jesucristore ãjõpeorãrẽ ucũmi. O'meperi cõorã cã ucũsere tu'oya', ni ojaya”, niwĩ.

Filadelfiacjãrãrẽ oja'que ni'i

⁷ Jesucristo ninemowĩ tja:

“Filadelfiacjãrã, yu'ũre ãjõpeori curuacjãrã wiogũ sũ'ori nigũrẽ a'tiro ojaya: ‘Yu'u ña'ase moogũ, diacjũ nigũ ni'i. Yu'u dũporocjũ wiogũ Davi ya sawire cõo'o. Yu'u ni'cũta masã Õ'acũ tiropũ wa'acã weemasĩ'i. Æpẽrã wa'aticã quẽ'rãrẽ weemasĩ'i. Yu'u pãocã, ne apĩ bi'amasĩtimi. Bi'acã quẽ'rãrẽ, ne apĩ pãomasĩtimi. Mũsãrẽ a'tiro wereguti. ⁸ Nipe'tise mũsã weesere masĩpe'ocã'a. Yu'u mũsãrẽ peje yé cjasere wereatjere cũuwũ. Tere weemasĩ'i. Ne ni'cũ tere cã'mota'amasĩtimi. Mũsã tutuatirã ni'i. Tutuatimirã, yé bu'esere añurõ yu'ti'i. Yé cjasere ãpẽrãrẽ ucũrã, “Cũrẽ masĩ'i”, ni'i. ⁹ Æpẽrã a'tiro nisama: “Judío masã ni'i”, nisama. Tojo nimirã, judío masã waro nitima. Nisoori masã wãtĩa wiogũ ya curuacjãrã nima. A'tiro weeguti narẽ. Narẽ mũsã dũporo ejaque'acã weeguti. Yu'u tojo weecã, yu'u mũsãrẽ ma'isere masĩrãsama. ¹⁰ Mũsãrẽ mejẽcã wa'acã wãcũtutuaduti'quere queoro weewũ. Tojo weegũ nipe'tirã a'ti turicjãrã pi'etiri cura mũsãrẽ co'teguti. Nipe'tirã a'ti turicjãrãrẽ ¿de'ro ãjõpeomitina? nígũ, narẽ pi'eticã weeguti.

11 ”Maata a'tiguti tja. Musã queoro weesetisere ne du'uticã'ña. Musã queoro weetirã, Õ'acũ musãrẽ o'oboca be'to, cũ “O'oguti” ní'quere bajuriobosa'a. ãpẽrãrẽ o'obosami. Tojo weerã queoro weenu'cũcã'ña. 12 Añurõ wee yu'rãweti ãjõpeodu'utirãrẽ yu'u pacu pu'to cũugãti. Na cũ ya wi'i cjase botari weronojõ cũ pu'to ninu'cũrãsama. Yu'u pacu wãmerẽ napure ojaguti. Cũ ya macã wãme quẽ'rãrẽ ojaguti. Cũ ya macã, ape ma'ma macã Jerusalẽ wãmeti'i. Ti macã u'muse cja macã ni'i. A'ti nucũcãpu dijatirosa'a. Yu'u quẽ'rã narẽ yu'u wãme, ma'ma ape wãme ojaguti. 13 Espíritu Santu Jesucristore ãjõpeorãrẽ ucũmi. O'meperi cuorã cũ ucũsere tu'oya', ni ojaya”, niwĩ.

Laodiceacjãrãrẽ oja'que ni'i

14 Jesucristo ninemowĩ tja:

“Laodiceacjãrã, yu'ure ãjõpeori curuacjãrã wiogũ su'ori nigũ quẽ'rãrẽ a'tiro ojaya: ‘Yu'u diacjũ ucũgũ ni'i. Õ'acũ ye quetire queoro werenu'cũgũ ni'i. Õ'acũ yu'u me'rã nipe'tisere weecu niwĩ. 15 Nipe'tise musã weesere masĩpe'ocã'a. Yarã nimirãta, bu'iacã waro ãjõpeo'o. Musã ãjõpeorã waro nicã, añubopã. Yu'ure ãjõpeoticã, ña'a nibosa'a. Yu'ure bu'iacã ãjõpeocãma, totã ña'ayu'rua'a. 16 Musã tojo weesere yabiyu'rua'a. 17 Musã a'tiro ucũ'u: “Peje cuo'o. Nipe'tise añurõ wa'a'a. Ne du'sawe'e”, ni'i. Musã ne tu'omasĩwe'e. Pajasecuorã waro weronojõ caperi bajuno'tirã, su'ti marĩrã weronojõ ni'i. 18 Tojo weegu musãrẽ

nigũti. Musã uru pecame'epu ãjãa apo'que yu'u cõosere ñe'eña. Pi'etimirã yu'ure ãjõpeorã, uru cõorã weronojõ ni'i. Tere cõorã, musã peje cõorã nirãsa'a. Apeye quẽ'rãrẽ su'ti butise yu'u cõosere sãñaña. Musã tere sãñacã, bopoyase pe'tia wa'arosa'a. Yu'rõono'cãrã nirãsa'a. Tojo nicã caperi piose yu'u cõosere ñe'eña. Musã te piõca be'ro añurõ ã'arãsa'a tja. Yé cjasere añurõ masĩrãsa'a. ¹⁹ Yu'u ma'irã nipe'tirãrẽ tu'tibocure'e. Na ña'arõ weesere du'udutigũ tojo wee'e. Tojo weerã yé cjasere uputu weesĩ'rĩa. Musã ña'arõ wee'quere bujaweti ducayuya.

²⁰ ”Tu'oya. Yu'u sãjãasĩ'rĩgũ, ni'cũ sope pu'to pisunu'cũgũ weronojõ ni'i. No'o yu'ure tu'ogu, cã me'rã nidutigũ pãosõrõgũnojõrẽ a'tiro weeguti. Cũ me'rã su'ori e'cati, ninu'cũgũti. Cũ quẽ'rã yu'u me'rã mejãrõta weegusami.

²¹ ”Añurõ wee yu'rãweti ãjõpeodu'utirãrẽ yu'u me'rã wiogu dujiri cãmurõpu dõpoguti. Yu'umarĩcã, añurõ wee yu'rãweti'cu yu'u pacu me'rã wiogu dujiri cãmurõpu ni'i. Tojota yu'u quẽ'rã narẽ mejãrõta weeguti. ²² Espĩritu Santu Jesucristore ãjõpeorãrẽ ucũmi. O'meperi cõorã cã ucũsere tu'oya', ni ojaya", niwĩ.

4

U'musepu na O'acũrẽ ãjõpeosere ã'a'que ni'i

¹ Be'ro yu'u Juã u'musepu ã'amorõwũ. Topu ni'cã sope susucã ã'awũ. Sõ'onícatero coroneta putipju puti'caro weronojõ busu'cuta tja ucũwĩ. A'tiro niwĩ yu'ure:

—A'topu mujãtia. Be'ro wa'atjere mu'urẽ
ĩ'ogũtigu wee'e, niwĩ.

² Cũ tojo nĩca be'roacã maata Espĩritu Santu tutuaro me'rã yu'ure u'musepũre mi-awĩ. Topu wioгу dujiri cũmurõrẽ ĩ'awũ. Ti cũmurõpu dujigure ĩ'awũ. ³ Cũ ũtãpe pũrõ asipa'ari pe weronojõ bajugu niwĩ. Jasper o cornalina ũtã sõ'acja wa'teri pe weronojõ asipa'awĩ. Ti cũmurõ sumutore ni'cã da bu'eda nimajãmisutuawu. Pũrõ ya'sari da esmeralda wãmetiri pe weronojõ asipa'awu. ⁴ Wioгу dujiri cũmurõ tiropu veinticuatro wiorã dujise cũmurĩ niwũ. Te dujise cũmurĩpũre ticurãta tja wiorã bucũrã dujiwã. Na su'ti butisere sãñawã. Nãnuçũ na dupopapũre uru me'rã wee'que be'torire pesawã. ⁵ Ő'acũ wioгу dujiri cũmurõpũre bũpo ya'baro weronojõ bajuwu. Tojo nicã bũpo paaro weronojõ pũrõ busuwu. Ti cũmurõ tiro siete sĩ'ose tuturi nu'cũwũ. Te tuturinucũta tja Ő'acũrẽ wereco'terã bajutirã nima. Nãta Espĩritu Santure tutuase cuogu nimi, nisĩ'rĩrã weema. ⁶ Apeye quẽ'rã ti cũmurõ tiro dia pajiri maa weronojõ bajuro acostiro niwũ.

Ti cũmurõ sumutopu ãpẽrã ba'paritirã catirã weronojõ bajurã nu'cũwã. Nipe'tiro na diapoapu, na sẽ'emapũre caperi cuobi'awã. ⁷ Nimu'tãgũ yai pajigu sõ'agũ weronojõ bajuwĩ. Cũ be'rocjũ wecu weronojõ bajugu niwĩ. Cũ be'rocjũ masũ weronojõ diapoatigu niwĩ. Cũ be'rocjũ á pacu wuwã'cãgũ weronojõ bajugu niwĩ. ⁸ Nipe'tirã nãnuçũ seis wũuse cuowã. Na wũuse bu'i, na wũuse docapu caperi weronojõ

bajuse peje cʰowã. Na ɯmɯcore, ñamirẽ a'tiro
bʰsɯnu'cũwã:

Õ'acũ marĩ wioɣɯ añubutiagɯ, ña'ase moogũ
nimi.

Tutuayɯ'rɯɣɯ nimi.

Cúta nimi ne waropɯta ní'cɯ.

A'tiro nicã quẽ'rãrẽ ninu'cũcã'mi.

Be'ropɯ quẽ'rãrẽ apaturi a'tigɯsami, niwã.

⁹ Wioɣɯ dujiri cũmurõpɯ dujigɯ,
catinu'cũgũrẽ na ba'paritirã añurõ ucũ,
e'catise o'owã.

¹⁰ Na tojo weesetirinucũ
sõ'onícãrã veinticuatro wiorã bʰcɯrã cũ
ɯporo ejaque'amɯjãwã. Cũ catinu'cũgũrẽ

ñubuepeowã. Cũ ɯ'pocãrĩ tiropɯ na ye uru
me'rã wee'que be'torire cũuwã. Tojo nicã na
veinticuatro wiorã bʰcɯrã a'tiro niwã:

¹¹ Õ'acũ úsã wioɣɯ, mɯ'ɯ añubutiagɯ ni'i.

Mɯ'ɯrẽ añurõ ucũrõɯa'a.

Mɯ'ɯ nipe'tirã yɯ'rɯoro añuyɯ'rɯɣɯ,
tutuayɯ'rɯnɯ'cãgũ ni'i.

Mɯ'ɯ nipe'tisere wee'cɯ ni'i.

Mɯ'ɯ ɯaro me'rã nipe'tise ni'i.

Te mɯ'ɯ ɯaro me'rãta nipe'tise weeno'caro niwũ,
niwã.

5

Oveja wĩ'magũ papera tũrũrẽ pãamasĩse ni'i

¹ Õ'acũ ɯ'mɯse wioɣɯ dujiri cũmurõpɯ dujiwĩ.
Cũ ni'cã papera tũrũrẽ diacjũcamocãpɯ cʰowĩ.
Ti tũrũ pũaperi ojãca tũrũ niwũ. Sietetiri
pi'rabi'aca tũrũ niwũ. ² Wioɣɯ dujiri cũmurõ
pɯ'to ni'cã Õ'acũrẽ wereco'tegɯ tutuagure ï'awũ.
Cũ tutuaro me'rã a'tiro sãrĩtiña'wĩ:

—¿Noanojō a'ti tūrūrē pāomasīacjū añugũ niti?

³ Ne ni'cũ ũ'musepū nigũ, a'ti nucũcāpū nigũ, tojo nicā a'ti turi docapū nigũ ti tūrūrē pāamasītiwĩ. Tojo nicā ne cã'rō ti tūrūrē pāa bu'eacjūre ĩ'ano'ña marĩwũ. ⁴ Yũ'ũ Juã ne ni'cũ ti tūrūrē pāamasīticā, te oja'quere bu'emasīticā ĩ'agũ, pũrō utiwũ. ⁵ Yũ'ũ utiri cura ni'cũ wiogū bũcũ yũ'ũre niwĩ:

—Tocã'rōta utiya. Dũporocjũ wiogū Davi pãrãmi nituriagū añurō wee yũ'rũwetitojawĩ. Cũ Judá ya curuacjũ yai sō'agũ tutuamū weronojō wiogū nimi. Cũ a'ti tūrūrē pāamasīmi. Te pi'rabi'a'que quẽ'rãrẽ pāamasīmi.

⁶ Cũ tojo nica be'ro yũ'ũ Cristo masãmujãa'cũre ĩ'awũ. Cũ oveja wĩ'magũ wẽjẽno'cũ weronojō bajuwĩ. Cũ wiogū dujiri cũmurō pũ'to catigū nu'cũwĩ. Sō'onícãrã ba'paritirã catirã weronojō bajurã, tojo nicā wiorã bũcũrã wa'teropū nu'cũwĩ. Cũ siete capesa'ri cũogū niwĩ. Ticũseta tja caperi quẽ'rãrẽ cũowĩ. Cũ capesa'ri tutuase cũogū nimi, nisĩ'rĩrō wee'e. Cũ caperi pe'e a'tiro nisĩ'rĩrō wee'e. Cũ Espĩritu Santure cũomi. Tojo weegū nipe'tisere, nipe'tiropū nisere masĩpe'ocã'mi, nirō wee'e. ⁷ Ō'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojō bajugū wiogū dujiri cũmurō pũ'topū wa'awĩ. Topū wiogū diacjũcamocāpū cũóca tūrūrē miiwĩ. ⁸ Cũ tojo weecã ĩ'arã, na ba'paritirã catirã weronojō bajurã, tojo nicā veinticuatro wiorã bũcũrã cũ dũ'pocāpū ejaque'awã. Nánũcũ bũapũtẽse pacare cũowã.

Nánucũ uru me'rã wee'que pari baparire cʷowã. Te pari ʉ'mʉtise ʉjũamorõsere poosetise pari niwã. Te ʉ'mʉtise Õ'acũrẽ ẽjõpeorã na sẽrĩse ni'i, nisĩrĩrõ wee'e. ⁹ Na Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugũre apeye ma'ma basasere basapeowã. A'tiro niwã:

Mʉ'ʉ añugũ ni'i.

Mʉ'ʉ a'ti tũrũrẽ miimasĩ'i.

A'te pi'rabi'a'quere pãamasĩ'i.

A'tiro ni'i.

Mʉ'ʉ wẽjẽno'cʉ niwã.

Mʉ'ʉ wẽrĩse me'rã, mʉ'ʉ dí me'rã nipe'tirã masã Õ'acũ yarã niato nígũ wapayecʉ niwã.

Nipe'tise cururicjãrãrẽ, mejẽcã ucũrãrẽ, nipe'tiropʉ nirãrẽ Õ'acũ yarã wa'acã weecʉ niwã.

Tojo weegʉ mʉ'ʉ a'ti tũrũrẽ miimasĩ'i.

¹⁰ Õ'acũ yarãrẽ wiorã sãjãcã weecʉ niwã.

Tojo nicã Õ'acũ yere da'rari masã sõrõcʉ niwã.

Nipe'tirocjãrãrẽ dutirãsama, ni basawã.

¹¹ Be'ro yʉ'ʉ ʉ'mʉsepʉ nirã Õ'acũrẽ wereco'terã pãjãrãrẽ ĩ'awũ. Na ucũsere tʉ'owʉ. Na pãjãrã a'tiro weewã. Wiogʉ dujiri cũmurõ sumuto, tojo nicã ba'paritirã catirã weronojõ bajurã, ãpẽrã wiorã bʉcʉrã sumuto nu'cũmajãmisʉtuawã. Pãjãrã waro niyʉ'rʉoqʉejocã'wã. ¹² Tutuaro me'rã a'tiro niwã:

Oveja wĩ'magũ na wẽjẽno'cʉ añugũ waro nimi.

Tojo weegʉ nipe'tirãrẽ dutimasĩmi.

Nipe'tisere cʉomasĩmi.

Nipe'tisere masĩpe'omi.

Tutuagũ nimi.

Nipe'tirã “Añuyũ'rũami” nino'gũ nimi.

Cũ Õ'acũ asistesere cũogũ nimi.

Nipe'tirã cãrẽ ñubuepeoma, ni basawã.

¹³ Be'ro ãpẽrã ucũse quẽ'rãrẽ tũ'owũ.

Na a'ticũrã niwã: Nipe'tirã Õ'acũ wee'cãrã
ũ'mũsepũ nirã, a'ti di'tapũ nirã, di'ta po'peapũ
nirã niwã. Tojo nicã dia pajiri maapũ nirã niwã.

Na a'tiro basapeowã:

Wiogũ dujiri cũmurõpũ dujigũre nipe'tirã
ñubuepeoato.

Nipe'tirã cãrẽ “Añuyũ'rũami”, niato.

“Asistese, tutuase cũogũ nimi”, niato.

Tojo nicã Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ
weronojõ bajugũ quẽ'rãrẽ tojota
ñubuepeonu'cũcã'to, niwã.

¹⁴ Na tojo nicã tũ'orã, sõ'onícãrã ba'paritirã
catirã weronojõ bajurã “Tojota wa'ato”, niwã.
Ãpẽrã veinticuatro wiorã bũcũrã ejaque'a, cãrẽ
catinu'cũgũrẽ ñubuepeowã.

6

*Oveja wĩ'magũ papera tũrũrẽ pãawã'cã'que
ni'i*

¹ Be'ro Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ
bajugũ ti tũrũ pi'rabi'a'quere pãacã ï'awũ. Cũ
pi'rabi'amũ'tã'caro pãáca be'ro ni'cũ sõ'onícãrã
ba'paritirã catise cũorã nimũ'tãgũ yai pajigu
sõ'agũ weronojõ bajugũ ucũsere tũ'owũ. Cũ
ucũse bũpo paase weronojõ bũsũwũ. A'tiro
niwĩ:

—A'tia.

2 Cũ tojo níca be'ro ni'cũ cabayu butigure ĩ'awũ. Cũ bu'ipũ pesagu ni'cã buacatjērē cʷowĩ. Āpērã cūrē ni'cã be'to dupoapũ pesari be'tore pe-owã. Cũ a'mewējē wapata'a'cũ apaturi a'mewējē wapata'aguti weewĩ tja.

3 Be'ro Ō'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojō bajugũ apero pi'rabi'a'carore pãawĩ tja. Cũ pãacã, apĩ catise cʷogũ wecũ weronojō bajugũ nimũ'tãgũ be'rocjũ ucũwĩ tja:

—A'tia, niwĩ.

4 Be'ro apĩ cabayu sō'agũ wijawĩ. Cũ bu'i pesagure a'ti turipũ nirārē a'mewējēdutigu o'ówĩ.

—A'mequēse marĩrō niticã'to, niwĩ. Masārē a'mewējēcã weewĩ. Cūrē pajiri pjĩjore o'owĩ.

5 Be'ro tja Ō'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojō bajugũ apero pi'rabi'a'carore pãawĩ. Cũ tojo weecã, apĩ catise cʷogũ masũ weronojō di-apoatigu ucũwĩ:

—A'tia, niwĩ.

Be'ro apĩ cabayu ñigūrē ĩ'awũ. Cũ bu'ipũ pesagu ni'cārō nucũse queorore cʷowĩ. ⁶ Catise cʷorã weronojō bajurã wa'teropure ni'cũ ucũcã tu'owũ. A'tiro niwĩ:

—Ba'ase a'tiro wapatirosa'a. Ni'cã kilo trigo peri ni'cã numũ da'rawapata'ase weronojō wapatirosa'a. I'tia kilo cebada peri ni'cã numũ da'rawapata'ase weronojō wapatirosa'a. Ŭ'se piritari ba'ase, tojo nicã ũ'sedacaco vino pe'ticã weeticã'to, niwĩ.

7 Be'ro Ō'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojō bajugũ apero pi'rabi'a'carore pãawĩ. Cũ pãacã,

apĩ catise cʉogʉ á pacʉ wʉwʉwã'cãgũ weronojõ bajugʉ ucũcã tu'owʉ:

—A'tia, niwĩ.

⁸ Be'ro apĩ cabayure ĩ'awũ. Cũ butiwijigʉ niwĩ. Cũ bu'i pesagʉ Wẽrĩse wãmetiwĩ. Cũ be'ro apĩ wẽrĩ'cãrã na nirõcjũpʉ sirutuwã'cãtiwĩ. Oveja wĩ'magũ a'ti turicjãrãrẽ cã'rõacã deco me'rã dʉjaro wẽjẽdutigʉ o'ówĩ. A'mewẽjẽse me'rã, ʉjaboase me'rã, dutitise me'rã boadutigʉ o'ówĩ. Tojo nicã wa'icãrã, yaiwa me'rã masãrẽ wẽjẽdutigʉ o'ówĩ.

⁹ Be'ro Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugʉ apero pi'rabi'a'carore pãawĩ tja. Cũ pãacã, na Õ'acũrẽ wa'icãrã ʉjũamorõ ñubuepeowʉarore ĩ'awũ. To docapʉ Õ'acũrẽ ẽjõpeorã wẽjẽno'cãrã ejeripõ'rãrĩ niwũ. Na cũrẽ ẽjõpeose bu'iri, tojo nicã Jesucristo ye quetire werese bu'iri wẽjẽno'cãrã niwã. ¹⁰ Na tutuaro me'rã ucũwã. A'tiro niwã:

—Wiogʉ, añubutiagʉ, mʉ'u ña'ase moogũ ni'i. Mʉ'u “Weegati” ní'quere queoro wee'e. ¿De'ro nicã mʉ'u nucũcãcjãrã ʉsãrẽ wẽjẽ'cãrãrẽ bu'iri da'rea'megũsari?

¹¹ Be'ro narẽ su'ti butisere o'owĩ. A'tiro niwĩ:

—Soonĩña yujupʉ. Æpẽrã musã acawerẽ Jesucristo yere wererã musã weronojõ wẽjẽno'rãsama. Musã soorãsa'a. Téé “Ticãrãrẽ wẽjẽrãsama” ní'que wa'acãpʉ soorãsa'a, niwĩ.

¹² Be'ro Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugʉ apero pi'rabi'a'carore pãawĩ tja. Cũ pãacã, di'ta pũrõ narãsãwũ. Mujĩpũ ʉmucocjũ na'itĩ'a wa'awĩ. Wẽrĩ'cãrãrẽ bajawetirã su'ti

ñise sãnarõ weronojõ wa'awĩ. Mujĩpũ ñamicjũ dí weronojõ pũrõ sõ'awĩ. ¹³ Ñocõa quẽ'rã ʉ'muarõpũ ní'cãrã nucũcãpũ burudijawã. Na yucuduca wĩ'mase weronojõ wa'awã. Yucuducamarĩcã wĩ'rõ pũrõ wa'acã, burudija'a. Tojo weronojõ wa'awã. ¹⁴ ʉ'muse marĩ paperare tũrẽrõ weronojõ bajudutia wa'awũ. Nipe'tise ʉrũpagũ, opañoa apesepũ wa'awũ. ¹⁵ A'ti ʉmucocjãrã wiorã ʉtã tutiripũ du'tiwã. Tojo nicã ʉrũpagũ cjase ʉtãpaga pacase docapũ du'tiwã. ʌpẽrã quẽ'rã peje cõorã, surara wiorã, tutuarã, da'raco'terã, da'raco'tetirã du'tiwã. ¹⁶ Na ʉrũgũrẽ, ʉtãpagare niwã:

— ʉsã bu'i burupejaya. Wiogu dujiri cũmurõpũ dujigu ʉsãrẽ bu'iri da'regu weemi. ʉsãrẽ cã'mota'aya. Oveja wĩ'magũ quẽ'rã ʉsãrẽ ʉpõtũ bu'iri da'regu weemi. Cã'mota'aya. ¹⁷ Masãrẽ bu'iri da'reatji nũmũ nitoja'a. ¿Noa põtẽobosari tere? ni caricũwã.

7

Israe ye cururicjãrãrẽ ʌ'acũ wãmerẽ ñaacũu'que ni'i

¹ ʌ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu te pi'rabi'a'quere pãacã ã'aca be'ro apeye ã'awũ. Ba'paritirã ʌ'acũrẽ wereco'terã a'ti nucũcãpure ba'paritise sumutoripũ nu'cũcã ã'awũ. Nãnũcũ wĩ'rõ na tiro ejasere cã'mota'awã. Tojo weero wĩ'rõ di'tapũre, dia pajiri maapũre, yucupagu bu'ipũre wẽeotiwũ. ² Apĩ ʌ'acũrẽ wereco'tegu quẽ'rãrẽ ã'awũ. Cũ mujĩpũ mũjãtiro pe'e a'tiwĩ. Cũ ʌ'acũ catinu'cũgũ wãme ñaacũurõrẽ cõowĩ.

Ā'rā ba'paritirā di'tare, dia pajiri maarē do-
jorēdutivo'cārā niwā. Cū narē caricūwī:

³—Di'ta, maarē, yucapagure dojorēticā'ña yu-
jupɥ. Marī wiogure da'raco'terārē na diapoapɥ
cū wāmerē ñaacūuca be'ropɥ dojorēña, niwī.

⁴ Ciento cuarenta y cuatro mil masā Israe
pārāmerā nituriase cururicjārā na diapoapɥ
ñaacūuno'wā. ⁵ Judá ya curuacjārā doce mil
ojañaacūuno'wā. Rubén ya curuacjārā doce mil
ñaacūuno'wā. Gad ya curuacjārā quē'rā doce
mil ñaacūuno'wā. ⁶ Āpērā Aser ya curuacjārā
doce mil ñaacūuno'wā. Neftalí ya curuacjārā
doce mil ñaacūuno'wā. Manasés ya curuacjārā
doce mil ñaacūuno'wā. ⁷ Tojo nicā Simeó ya
curuacjārā doce mil ñaacūuno'wā. Leví ya
curuacjārā doce mil ñaacūuno'wā. Isacar ya
curuacjārā doce mil ñaacūuno'wā. ⁸ Zabolō ya
curuacjārā quē'rā doce mil ñaacūuno'wā. José
ya curuacjārā doce mil ñaacūuno'wā. Ben-
jamí ya curuacjārā quē'rā ticarāta doce mil
ñaacūuno'wā. Nipe'tirā na ye diapoaripure
ñaacūuno'cārā dia'cū niwā.

*Su'ti butise sãnarā pãjãrã Õ'acũ põtëorõ
nu'cũse queti ni'i*

⁹ Israe ye cururicjārārē ñaacūuno'ca be'ro
a'tiro i'awã. Pãjãrã masã nipe'tise cururicjārã,
mejēcã ucūrã, nipe'tirocjãrãpɥre i'awã. Na
wiogɥ dujiri cūmurõ põtëorõ, tojo nicã Õ'acũ
macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugɥ põtëorõ
nu'cũwã. Pãjãrã waro niwã. Ne ba'paqueota
basiotiwã. Na su'ti butisere sãña, pũrĩ opa
querire cɥowã. ¹⁰ Na caricūwã:

Õ'acũ marĩ wiogu marĩrẽ yu'rũogu nimi.

Cũ wiogu dujiri cūmurõpũ dujimi.

Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu
quẽ'rã marĩrẽ yu'rũogu nimi, ni caricũwã.

¹¹ Nipe'tirã Õ'acũrẽ wereco'terã wiogu dujiri
cūmurõ sumutorũ nu'cūmajãmisutũawã. Tojo
nicã sõ'onícãrã wiorã bucũrãrẽ, ãpẽrã catise
cũorã weronojõ bajurãrẽ majãmisutũawã. Na
Õ'acũrẽ wereco'terã wiogu dujiri cūmurõ tiro
ejaque'a, Õ'acũrẽ ñubuepeorã na diapoarire
paamu'rĩque'awã. ¹² A'tiro niwã:

A'tiro wa'ato marĩ wiogũre.

Nipe'tirã ñubuepeoato.

“Asistegu, masĩpe'ogu nimi”, niato.

Cũrẽ ãjõpeoato.

Nipe'tirã “Añuyũ'rũami”, niato.

Nipe'tirãrẽ dutimi.

“Tutuayũ'rũgu nimi”, niato.

A'te tojota ninu'cũato.

Tojota niato, ni ãjõpeowã.

¹³ Ni'cũ wiogu bucũ yu'ũre sãrĩtiña'wĩ:

—Ã'rã su'ti butise sãñarã ¿no'ocjãrã niti?
¿No'opũ a'tiaparĩ? niwĩ. ¹⁴ Yu'ũ cũrẽ yu'tiwũ:

—Wiogu, mũ'ũ masĩsa'a.

Cũ pe'e yu'ũre niwĩ:

—Ã'rã nucũcãcjãrã pũrõ pi'eticaterore na
quẽ'rã pi'eti'cãrã nima. Na Õ'acũ macũ
oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu wẽrĩse me'rã
na ejeripõ'rãrĩpũ ña'ase moorã tojacãrã niwã.

¹⁵ Tojo weerã na Õ'acũ dujiri cūmurõ tiro
ninu'cũcã'ma. Cũ ya wi'ĩpũre mũcorinũcũ,

ñamirĩnucũ cũ uaro weema. Wiogu dujiri cūmurõpu dujigu na me'rã nimi. Narẽ co'temi. ¹⁶ Na ujaboa, acowuonemosome. Narẽ mujĩpũ umucocjũ ujũanemosome. Asise ñaisere tu'oña'nemosome. ¹⁷ Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu wiogu dujiri cūmurõ pu'topu nigũ ovejare co'tegu weronojõ narẽ co'tegusami. Aco wijari pepu miagũsami. Tere sĩ'rĩrã, catinu'cūrãsama. Õ'acũ nipe'tirã na ya'coco wijarãrẽ tuucoegusami.

8

Papera tūrũrẽ na pi'rabi'atuo'que queti, tojo nicã uru me'rã weecaga ujũamorõpeocja queti ni'i

¹ Be'ro Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu na pi'rabi'atuo'carore pãawĩ. Cũ pãacã, nipe'tiro u'musepu di'tamarĩa wa'awu. Ni'cã hora deco tojo wa'awu. ² Be'ro siete Õ'acũrẽ wereco'terã cũ pu'to nu'cūrãrẽ ĩ'awũ. Narẽ nãnucũ putise coronetare o'owĩ. ³ Be'ro apĩ Õ'acũrẽ wereco'tegu a'tiwĩ. Cũ u'mutise ujũamorõcja uru me'rã weecagare cuowĩ. Cũ Õ'acũrẽ wa'icurã ujũamorõ ñubuepeowuaro pu'topu ejanu'cãwĩ. Peje u'mutise cũrẽ ujũamorõpeoatjere o'owã. Nipe'tirã Õ'acũ yarã cũrẽ sērĩ'que me'rã morẽsu'u ujũamorõpeoatjere o'owã. Cũ uru me'rã wee'caro u'mutise ujũamorõwuaropu wiogu dujiri cūmurõ põtëorõpu tere ujũamorõwĩ. ⁴ Cũ ujũamorõse u'mutise o'me Õ'acũ tiropu

mujãawũ. Ô'acũ yarã cũrẽ sãrĩ'que me'rã morẽsu'umujãawũ. ⁵ Be'ro Ô'acũrẽ wereco'tegu u'mutise ãjũamorõwuaropu cjase pecame'e ãjũamo'a'quere u'mutise ãjũamorõcjapu õrẽsãawĩ. Be'ro tiga cjasere a'ti nucũcãpũre po'odijowĩ. Cũ tojo wéeca be'ro bũpo paacã, upũtu bususere tu'owu. Bũpo ya'bacã ã'awũ. Tojo nicã di'ta narãsãwũ.

Ô'acũrẽ wereco'terã coroneta putiatje ni'i

⁶ Be'ro siete Ô'acũrẽ wereco'terã na coroneta putisere apoyuwã.

⁷ Nimũ'tãgũ putiwĩ. Cũ putica be'ro yusuase peri a'ti nucũcãpũre bũrudijawũ. Tojo nicã pecame'e dí me'rã morẽ'que bũrudijawũ. Tojo wa'acã, di'ta cã'rõ decobocure ãjũwũ. Yucupagu quẽ'rã mejãrõta decobocureputa ãjũwũ. Nipe'tise tá ãjũpe'tia wa'awu.

⁸ Cũ be'rocjũ putiwĩ. Cũ putica be'ro ni'cãgũ ãrũgũ ãjũcjũ dia pajiri maajopu doqueño'owũ. Ti maa decobocure dí maa wa'awu. ⁹ Dia pajiri maacjãrã decobocure wẽrĩwã. Yucusupawu quẽ'rã ti maapu nise decobocure mirĩ ãjũacõ'ano'owũ.

¹⁰ Be'ro, pũarã be'rocjũ putiwĩ. Cũ putica be'ro ñocõawũ pajigu u'muarõcjũ bũrudijawĩ. Bũrudijagu, sĩ'orĩ tuturojo weronojõ ãjũdijawĩ. Cũ diapũre, o'majã maarĩacãpũre decobocure doquebi'peque'awĩ. ¹¹ Ñocõawũ “Sũ'egũ” wãmetiwĩ. Aco a'ti nucũcã cjase cũ doqueque'a'caro ejatuario aco sũ'ese wa'awu. Te acore sĩ'rĩrã, pãjãrã masã wẽrĩwã.

¹² I'tiarã be'rocjã putiwĩ tja. Cũ puticã, mujĩpũ ɯmɯcocjũ decobocure dojowĩ. ɯmɯcore decobocure bo'reyutiwĩ. Ñamicjũ tojota wa'awĩ. Ñocõa quẽ'rã pãjãrã decobocure dojowã. Na decobocure ñamipũre ne bo'reyutiwã.

¹³ Be'ro ĩ'awũ tja. Ni'cũ á pacɯ a'ti ɯmɯco decorɯ wɯucã ĩ'awũ. Tutuaro me'rã a'tiro niwĩ:

—Ăpẽrã i'tiarã Ő'acũrẽ wereco'terã puticã, ña'abutiario wa'arosa'a a'ti nucũcãcjãrãrẽ, niwĩ.

9

¹ Ba'paritirã be'rocjã putiwĩ. Cũ puticã, ni'cũ ñocõawũ nucũcãpɯ burudija'cure ĩ'awũ. Cũrẽ ni'cã sawi o'owã. Cope nibajudutidijari pe cja sawi niwũ. ² Be'ro cũ ti pere pãowĩ. Pãoca be'ro o'me pajiro wijawɯ. Ti pe cjase o'me mujĩpũrẽ tuubi'acã'wũ. Na'itĩ'a wa'awɯ. ³ Te o'me me'rã pãjãrã mɯ'murĩwi'ia wɯwijaawã. Nipe'tiropɯ wɯuse'sa wa'awã. Na mɯ'murĩwi'ia a'ti nucũcãcjãrã cutipa weronojõ toawã. Na sipapũre cutipa weronojõ toacja cɯowã. ⁴ Narẽ tãre, otesere, yucɯpagure dojorẽdutigu mejẽta weewĩ. Masã na diapopɯ Ő'acũ wãme ñaacũuno'ña marĩrã dia'cũrẽ toadutiwĩ. ⁵ Narẽ toawẽjẽdutitiwĩ. Ni'cãmocɯse mujĩpũrĩ narẽ pũrĩcã weedutiwĩ. Na toase cutipa weronojõ pũrĩwã. ⁶ Tojo wa'ari curare masã ɯpɯtu wẽrĩsĩ'rĩmiwã. Na wẽrĩsĩ'rĩmicã, basiotiwɯ.

⁷ Mɯ'murĩwi'ia cabayua a'mewẽjẽse dɯporo apoyu'cãrã weronojõ bajuwã. Na dɯpopapɯ uru me'rã wee'que be'tori weronojõ bajusere pesawã. Na diapoa masũ diapoa weronojõ bajuwɯ.

⁸ Na poarire numia weronojō poanũ'motiwã. Na upicari yai upicari weronojō bajuwũ. ⁹ Na upũre cã'mota'arã, cõmesu'ti weronojō bajusere cũowã. Na wũucã, uputu busuwũ. Masã a'mewējērã wa'arãtirã, cabayua wejese-pawũ wa'aro weronojō busuwũ. ¹⁰ Na sipapũ toase cũose me'rã ni'cãmocuse mujĩpũrĩ masãrẽ toawã. ¹¹ Mũ'mũrĩwi'ia wiogu nibajudutidijari pejo wiogu nimi. Cũta ti pere sawipãawĩ. Cũ wãme hebreo ye me'rã Abadón wãmetimi. Griego ye me'rã Apolión wãmetiwĩ. Dojorẽrĩ masũ nimi, nisĩ'rĩrõ wee'e.

¹² Nimũ'tãse ña'ase pe'ti'i. Pũaro dũ'sa'a.

¹³ Ni'cãmocurã be'rocjũ putiwĩ. Cũ puticã, ni'cũ ucũcã tu'owũ. Õ'acũ nirõpu Õ'acũrẽ u'mũtise ũjũamorõ ñubuepeowũarõ uru me'rã wee'caro niwũ. To bu'ipũ ba'paritise capesa'ri niwũ. Te wa'terõpu Õ'acũ ucũcã tu'owũ. ¹⁴ Cũ coroneta putigure a'tiro niwĩ:

—Ba'paritirã Õ'acũrẽ wereco'terã dũ'tenũ'cõ'cãrãrẽ pãaña. Na pajiri maajo Éufrates wãmetiri maa pũ'to nima, niwĩ.

¹⁵ Cũ tojo nĩca be'ro ã'rã pãano'wã. Na ba'paritirã Õ'acũrẽ wereco'terã nipe'tirã a'ti turicjãrãrẽ decobocurepu wējērã wa'awã. Narẽta Õ'acũ a'tiro weecu niwĩ. “Ti hora, ti nũmũ, ti mujĩpũ, ti cũ'ma nicã, mũsã bu'iri da'rerãsa'a”, ni besecũúcũ niwĩ. Queoro cũ ní'caronojō wa'awũ. ¹⁶ Na me'rã pãjãrã surara cabayua me'rã niwã. Narẽ pãjãrã waro doscientos millones nima nisere tu'owũ.

17 Cabayua, tojo nicã na bu'i pesarã a'tiro bajuwã. Na bu'i pesarã na cutirore cã'mota'asere sō'arō, ya'saro, ew̃ro c̃owã. Cabayua na d̃popare yaijo weronojō d̃popatiwã. Na ɯseropɯ pecame'e ɯj̃ɯwijawɯ. O'me wijawɯ. Tojo nicã azufre wãmetise ope weronojō sipise ɯj̃ɯwijawɯ. 18 Te i'tiaro pecame'e, o'me, azufre me'rã masãrē decobocure wējēwã. 19 Cabayua na ɯseri me'rã, na ye p̃cōrĩ me'rã masãrē wējēwã. Na ye p̃cōrĩ yapari aña d̃poa weronojō bajuwɯ. Te me'rã masãrē dutida'rewã.

20 Āpērã masã pecame'e, o'me, azufre me'rã wērītirã pe'e na ña'arō weesere ne du'utiwã. Na wātīarē ějōpeosere du'utiwã. Na ějōpeose yee'que uru me'rã wee'que, plata me'rã wee'que, bronce me'rã wee'que, ɯtāperi me'rã wee'que, yucupagu me'rã wee'quere ñubuepeodu'utiwã. Te queose na ějōpeose yee'que peje ne ĩ'ati, ne t̃a'oti, ne sijawe'e. Tojo nimicã, ne ñubuepeodu'utiwã. 21 Tojo nicã masãrē wējēcō'asere, na āpērãrē dojorēsere du'utiwã. Apeyere, na no'o ɯaro a'metārãbajaque'atisere, āpērã yere yajasere ne du'utiwã.

10

Õ'acūrē wereco'tegu papera turiacã me'rã nu'cūse n'i

1 Be'ro apĩ Õ'acūrē wereco'tegu tutuagu ɯ'musepu ní'cure dijaticã ĩ'awã. Cũ o'mecurua decopɯ dijatiwĩ. Cũ d̃poa bu'i bu'eda niwã.

Cũ ya diapoa mujĩpũ Ʃmũcocjũ weronojõ asis-
 tewũ. Cũ ñecãrĩ Ʃjũsẽbotari weronojõ ba-
 juwũ. ² Cũ omocãpũ papera pãaca turiacãrẽ
 cƩowĩ. Cũ diacjũca du'pocãrẽ pajiri maa-
 jopũ Ʃ'tacũunu'cũwĩ. Cũpe pe'ere di'tapũ
 Ʃ'tacũunu'cũwĩ. ³ Cũ topũ nu'cũgũ yaijo
 weronojõ pũrõ caricũwĩ. Cũ caricũcã, siete
 bũpoa ucũwã. ⁴ Na ucũca be'ro na ucũsere
 ojanũ'cãmiwũ. Tojo weeri cura ni'cũ Ʃ'mũsepũ
 nigũ yũ'ũre niwĩ:

—Na bũpoa ucũsere ãpẽrãrẽ wereticã'ña.
 Ojaticã'ña tere, niwĩ.

⁵ Be'ro yũ'u dia pajiri maapũ, di'tapũ nu'cũcã
 ĩ'a'cũ cũ ya diacjũcamocãrẽ sĩomorõwĩ. ⁶ Cũ
 a'tiro niwĩ:

—Õ'acũ catinu'cũgũ nimi. Ʃ'mũse, di'ta,
 pacase maarĩ nipe'tirã tepũ nirãrẽ wee'cũ
 nimi. Õ'acũ wãme me'rã nigũti. Marĩ
 yucue'que pe'tia wa'a'a. Yucuenemosome.
⁷ Õ'acũrẽ wereco'tegũ nitũogũ putinũ'cãrĩ curare
 a'tiro wa'arosa'a. Õ'acũ “Tojo weeguti” ní'que
 masĩno'ña marĩ'que wa'abaque'orosa'a. Cũ, cũ
 ye queti weremũ'tãrĩ masãrẽ “A'tiro weeguti”
 ní'que queoro wa'arosa'a, niwĩ.

⁸ Cũ tojo nĩca be'ro Ʃ'mũsecjũ yũ'ũre “Ojat-
 icã'ña” ní'cũ a'tiro niwĩ:

—Sĩ'i, maajopũ, di'tapũ Ʃ'tacũunu'cũgũ tiropũ
 wa'aya. Cũ ya turi pãaca turiacãrẽ miiña, niwĩ.

⁹ Cũ tojo nicã tũ'ogũ, yũ'u cũ tiropũ wa'awũ.

—Mũ'u ya turire o'oya, niwũ. Yũ'u sãrĩcã
 tũ'ogũ, a'tiro niwĩ:

—Miiña. Ti pūrĩrē ba'aya. Mũ'u ba'acã, mumi mumi weronojō i'pitirosa'a. Mũ'u paagapũ pe'ere sũ'ese dojorosa'a, niwĩ.

¹⁰ Cũ tojo nicã tu'ogu, yũ'u ti turiaçãrē miiwũ. Mii, ba'awũ. Yũ'u ba'acã, mumi weronojō i'pitiwũ. Paagapũ pe'ere sũ'e nicãti. ¹¹ Be'ro Õ'acũrē wereco'terã yũ'ure niwã:

—Õ'acũ cũ ucũsere wereapogu wa'aya tja. Cũ peje macãrĩcjãrãrē, peje di'tacjãrãrē, mejęcãrĩ ucũrãrē na ye cjasere weremi. Tere weregu wa'aya. Tojo nicã wiorã quẽ'rãrē “Õ'acũ tojo niami”, ni wereya, niwã.

11

Puarã Õ'acũ ye cjasere wereri masã wee'que ni'i

¹ Be'ro yũ'ure a'tiro weewã. Ārũgũ wi'i wéerã queocjũ weronojō bajucjũre o'owã. Õ'acũ yũ'ure a'tiro niwĩ:

—Õ'acũ wi'ire queogu wa'aya. Na u'mutise ũjũamorō ñubuepeowũaro quẽ'rãrē queoya. Topũ ñubuerã quẽ'rãrē ba'paqueoya. ² Õ'acũ wi'i sumutoma queoticã'ña. Te aperocjãrãrē o'o'que di'ta ni'i. Na cuarenta y dos mujĩpũrĩ Õ'acũ ya macã Jerusalẽ di'tare dojorẽnu'cũrãsama, niwĩ.

³ Be'ro Õ'acũ ninemowĩ tja:

—Puarã yãrã, yé cjasere wererãrē o'óguti. Na peje umucori, mil doscientos sesenta numũrĩ yé cjasere ucũrãsama. Na bujawetisere i'orã na weewũaronojõpũma su'ti wãquĩsenojõrē sãña, ucũrãsama, niwĩ.

4 Ā'rā p̄arā yuc̄uḡu olivo wāmetisepaḡu weronojō nima. Te p̄aḡu olivopaḡu Ō'acūrē da'raco'terā nima, nirō wee'e. Nāta tja p̄aḡa sī'osepa weronojō nima. A'ti nucūcācjū wioga Ō'acū ī'orōp̄a sī'onu'cūma. 5 Āpērā narē mejēcā weesī'rīcā, na Ɂserop̄a pecame'e Ɂjūwijasama. Narē ī'atu'tirārē Ɂjūacō'ape'ocā'sama. Tojo weerā nipe'tirā narē mejēcā weesī'rīrānojō wērīsama. 6 Na Ō'acū ye cjase wereri curare acoro pejaticā weemasīsama. Tojo nicā acore dí weronojō dojocā weemasīsama. Apeyere, masārē no'o nisenojō ña'arō wa'acā weemasīsama. No'o na weesī'rīrō weemasīsama. 7 Na, narē wereduti'quere weretu'ajaca be'ro ī'abajudutidijari pecjū ña'agū narē a'mewējēgūsami. Narē wapata'a, wējēcō'agūsami. 8 Na p̄arā ye up̄ure masā na sijaḡop̄a pajiri macājop̄a cūurāsama. Ti macājo Jesucristore na wējēca macā ni'i. Ti macācjārā ña'arā nitjīarā, Sodomacjārā, Egiptocjārā weronojō nima. 9 I'tia n̄m̄u ape n̄m̄u deco nipe'tise macārīcjārā, nipe'tise cururicjārā na ye up̄ure ī'arāsama. Tojo nicā nipe'tirā mejēcārī dia'cū ucūrā, nipe'tise di'tacjārā na ye up̄ure ī'arāsama. Tere yaadutisome. 10 Na Ō'acū yere wererā pi'ecuro masārē tu'oña'cā weecārā niwā. Tojo weerā a'ti nucūcāp̄u nirā na wērī'quere ī'arā, e'catirāsama. Na Ɂp̄utu e'catirā, a'merī apeyenojō o'orāsama. 11 I'tia n̄m̄u ape n̄m̄u deco be'ro Ō'acū narē masōwī tja. Na wā'cān̄u'cācā ī'arā, masā Ɂp̄utu ɁɁawā. 12 Ni'cū Ɂ'm̄usep̄a nigū narē tutuaro me'rā a'tiro

niwĩ:

—Mujãtia.

Cũ tojo nicã tũ'orã, na o'mecurua me'rã mujãawã. Na mujãacã, narẽ ĩ'atu'ti'cãrã ĩ'awã. ¹³ Na mujãarĩ cura di'ta pũrõ narãsãwũ. Ti macãpũre peje wi'seri burũdijawũ. Pãjãrã siete miltiri masã wẽrĩwã. Āpẽrã dũ'sa'cãrã urũtu uirã, “Õ'acũ u'mũsepũ nigũ tutuayũ'rũnu'cãmi”, niwã.

¹⁴ Pũati ña'arõ wa'atoja'a. Maata apero wa'abaque'orosa'a tja.

Õ'acũrẽ wereco'tegũ cã putitũo'que ni'i

¹⁵ Õ'acũrẽ wereco'tegũ nitũogũ putiwĩ. U'mũsepũ nirã tutuaro me'rã na ucũcã tũ'owũ. A'tiro niwã:

Ni'cãrõacãrẽ Õ'acũ marĩ wiogũ nipe'tirã a'ti nũcũcãcjãrã wiogũ sãjãmi.

Cũ bese'cũ Cristo tojota sãjãmi.

Cũ dutinu'cũgũsami, niwã.

¹⁶ Tojo wa'asere ĩ'arã, sõ'onícãrã veinticuatro wiorã bũcũrã a'tiro weewã. Na wiorã dujise cũmurĩ Õ'acũ põtẽorõpũ dujirã cũ tiro ejaque'awã. Cũrẽ ñubuepeorã, na dũpopare paamu'rĩque'awã. ¹⁷ A'tiro niwã:

Õ'acũ, ũsã wiogũ tutuayũ'rũnu'cãgũ, mũ'ũrẽ e'catise o'o'o.

Mũ'ũ ne warocjũ, be'rocjũ, a'tiro nicã quẽ'rãrẽ ninu'cũgũ ni'i.

Mũ'ũ tutuase me'rã ni'cãrõacã wiogũ sãjãnu'cã'a.

Nipe'tirãrẽ dutinu'cã'a.

Tojo weerã mũ'ũrẽ e'catise o'o'o.

18 Nipe'tirã a'ti nucũcãcjãrã mu'urẽ uatirã uamiwã.
 Mu'ũ narẽ bu'iri da'reri numu eja'a.
 Tojo nicã wẽrĩ'cãrã quẽ'rãrẽ bu'iri da'reritero ni'i.
 Ni'cãrõacãrẽ nipe'tirã mu'ũ yarãrẽ wapayegusa'a.
 Mu'ũ ye cjasere wereturiari masãrẽ wapayegusa'a.
 Wiopesase me'rã mu'urẽ ëjõpeorã wiorãrẽ, mejõ nirãrẽ wapayegusa'a.
 A'ti nucũcãcjãrãrẽ dojorãrẽ quẽ'rãrẽ cõ'arĩ numu ni'i, niwã.

19 Na tojo nica be'ro Õ'acũ wi'i u'musepu nirĩ wi'i sope pãrĩwũ. Ti wi'i po'peapure ni'cã acaro niwũ. Ti acaro Õ'acũ “A'tiro weeguti masã me'rã” ni, cũ ojãca pjĩrẽ cuori acaro niwũ. Tojo wa'ãca be'ro buro ya'bacã ĩ'awũ. Buro paasere, tojo nicã mejẽcã bususere tu'owũ. Di'ta pũrõ narãsãwũ. Yususe aco peri bu'a'que peri paca burũwũ.

12

Numio ye queti, tojo nicã pũrõ weronojõ bajugu ye queti ni'i

¹ Be'ro u'muarõpu mejẽcã bajuse paca bajuacã ĩ'awũ. Ni'cõ numiorẽ ĩ'awũ. Co mujĩpũ umucocjũpu omabi'a'caro weronojõ asistewõ. Mujĩpũ ñamicjũ bu'ipu nu'cũwõ. Co dupoapure ni'cã be'to pesawõ. Ti be'to doce ñocõa cuowũ.
² Co nijĩpaco niwõ. Co wuatji duporoacã pũrĩno'gõ uputu caricũwõ. ³ Be'ro u'muarõpu mejẽcã bajuse ĩ'awũ tja. Ni'cũ pũrõ weronojõ

bajugu sō'agũjore ĩ'awũ. Cũ siete dũpopa cwowĩ. Diez capesa'ritigu niwĩ. Dũpopanũcũ pesase be'tori pesawĩ. ⁴ Cũ pĩcōrō me'rã decobocure u'mũsepũ nirã ñocōarē paastedijowĩ. Cũ numio pō'rãticã, maata ba'aguti nígu, co tiro nu'cũwĩ. ⁵ Co ni'cũ wĩ'magũ wũawō. Cũta nipe'tirocjarã wioгу niacju niwĩ. Tutuaro me'rã masãrē narē dutiacju niwĩ. Cũ bajuáca be'ro maata Õ'acũ tiro cũ wioгу dujiri cũmurõpũ miano'wĩ. ⁶ Numio pe'e masã marĩrõpũ Õ'acũ apo'caropũ du'tiwō. Topũ core peje mil doscientos sesenta numũrĩ ba'ase ecawã.

⁷ Be'ro u'mũarõpũ a'mewějese wa'awũ. Õ'acũrē wereco'tegu Migue wãmetigu ãpērã cũ yarã Õ'acũrē wereco'terã me'rã pĩrõjo me'rã a'mewějewĩ. Pĩrõ quẽ'rã cũ yarã me'rã a'mewějewĩ. ⁸ Pĩrõ wapata'amasĩtiwĩ. Na u'mũsepũre no'o nirõ bocatiwã. ⁹ Õ'acũ pĩrõrē cõ'acã'wĩ. Cũta ne warocjũ pĩrõ nino'gũ nimi. Cũ wãtĩ nimi. Nipe'tirãrē a'ti nucũcãcjãrãrē mejẽcã ějõpeocã weegũ nimi. Õ'acũ cũrē, cũ yarã me'rã nucũcãpũ cõ'adijowĩ.

¹⁰ Tojo wa'áca be'ro ni'cũ u'mũsepũ nigũ tutuaro me'rã ucũdijocã tũ'owũ. A'tiro niwĩ: Marĩrē yũ'rũose nitoja'a.

Õ'acũ tutuasere, cũ marĩ wioгу nise nitoja'a.

Cũ bese'cũ Jesucristo tutuase me'rã cũ wioгу nise quẽ'rã nitoja'a.

Õ'acũ wãtĩrē u'mũsepũ ní'cure a'ti nucũcãpũ cõ'adijowĩ.

Wãtĩ u'mũcorinũcũ, ñamirĩnũcũ a'tiro weewĩ.

Õ'acũpũre weresãgũ, marĩ acawererã Õ'acũ yarãrẽ “Ña'arõ tojo weema”, ninu'cũwĩ.

11 Õ'acũ yarã marĩ acawererã wãtĩrẽ do-caque'acã weewã.

Na Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu wẽrĩse me'rã, cũ ye dí o'mabũrose me'rã tojo weewã.

Na catiri ɯmũcore ma'itirã, Õ'acũ ye quetire werese me'rã cũrẽ tojo weewã.

Ãpẽrã narẽ wẽjẽsĩ'ricã, na weredu'utiwã.

Wẽrĩsere uitiwã.

12 Wãtĩrẽ cõ'ase ye bu'iri Õ'acũrẽ wereco'terã, nipe'tirã ɯ'mũsepũ nirã, e'catiya.

Nucũcãpũ, dia pajiri maacjãrãma ña'abutia'a.

Wãtĩ mũsã tiropũ uadijami.

Cã'rõacã yũ'ũre dũ'sa'a bu'iri da'reatjo nígũ, tojo weemi, niwĩ.

13 Pĩrõjo nucũcãpũ cõ'acã ĩ'agũ, wĩ'magũ wũa'core nũrũwĩ. 14 Õ'acũ pe'e core á pacũ wũuse pacare o'owĩ. Te me'rã co pĩrõjore du'tigo, wũwã'cãwõ. Co masã marĩrõpũ du'tiwõ. Topũ Õ'acũ i'tia cũ'ma ape cũ'ma deco core ba'ase ecawĩ. 15 Be'ro pĩrõ diajo dojo, core miibũrũato nígũ cũ ɯseropũ acore e'ocũuwĩ. Co numiorẽ o'mabũrodutigũ tojo weewĩ.

16 Cũ tojo weecã, di'ta core weetamuwũ. Pĩrõ cũ e'ocũuse diajo dojosere si'bisãjãcã weewũ. 17 Tojo wa'acã ĩ'agũ, pĩrõ numio me'rã uayũ'rũawĩ. Be'ro co pãrãmerã nituriarã me'rã a'mewẽjẽgũ wa'awĩ. Na Õ'acũ duti'quere weerã Jesucristo ye bu'esere ãjõpeonu'cũrã nima. 18 Pĩrõjo pajiri maa sumutopũ ejanũ'cãwĩ.

13

Puarã mejêcã bajurã ye queti ni'i

¹ Dia pajiri maa sumutopure ni'cũ mejêcã bajugu wã'cãpa'awĩ tja. Cũ quẽ'rã siete dupopa cuowĩ. Apeyere diez capesa'ritiwĩ. Cũ capesa'rinucũ pesase be'torire cuowĩ. Cũ dupopapure Ô'acũ yabise wãmerẽ ojaõ'ono'wũ.

² Cũ yai weronojõ do'rowĩ. Cũ buco weronojõ du'pócãtigu niwĩ. Cũ pajigu yai weronojõ u'erotiwĩ. Pĩrõ cũrẽ cũ tutuasere o'owĩ. Cũrẽ ña'arã wioгу dujiri cūmurõpũ dupowĩ. “Masã mũ'ũ dutisere yu'tiato”, niwĩ. ³ Ni'cã dupoapure ña'arĩ cãmirõjo wã'ñarõ weronojõ bajuwũ. Yat-ica cãmirõ weronojõ niwũ. Ti cãmirõrẽ ï'arã, a'ti nucũcãcjãrã wẽrĩ masã'cure weronojõ cũrẽ ï'awã. Upũtu ï'amarĩa, cũrẽ sirutuwã. ⁴ Masã pĩrõ quẽ'rãrẽ ñubuepeowã. Cũ mejêcã bajugure masãrẽ dutimasĩsere o'ose bu'iri tojo weewã. Mejêcã bajugure ñubuepeorã, a'tiro niwã:

—Ne ã'rĩ weronojõ tutuayũ'ругу marĩmi. Ne ni'cũ cũ me'rã a'mewẽjẽmasĩtisami, ni ëjõpeowã.

⁵ Pĩrõjo mejêcã bajugure a'tiro ucũcã weewĩ: “Nipe'tirã yũ'ruoro ni'i yũ'ũ”, ni ucũcã weewĩ. Tojo nicã Ô'acũ yabisere ucũwĩ. Pĩrõ cũrẽ “Cuarenta y dos mujĩpũrĩ masãrẽ dutigu wa'aya”, niwĩ. ⁶ Cũ duti'caronojõta weewĩ. Ô'acũrẽ ña'arõ ucũ, cũ wãmerẽ, cũ nirõ u'mũsepure ña'arõ ucũwĩ. Tojo nicã u'mũsepũ nirã quẽ'rãrẽ ña'arõ ucũwĩ. ⁷ Apeye quẽ'rãrẽ pĩrõ Ô'acũ yarã nucũcãpũ nirã me'rã cũrẽ a'mewẽjẽdutigu o'ówĩ. Narẽ a'mewẽjẽ

wapata'atojagupɥ du'uwĩ. Cũrẽ nipe'tise cururicjãrãrẽ, nipe'tise di'tacjãrãrẽ, nipe'tise macãrĩcãrãrẽ, mejẽcã ucũrãrẽ dutimasĩsere o'owĩ. ⁸ Nipe'tirã a'ti nucũcãcãrã mejẽcã bajugure ñubuepeowã. Na, na wãmerẽ Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugɥ wẽjẽno'cɥ ya pũrĩpũre ojaõ'ono'ña marĩcãrã niwã. Ti pũrĩ a'ti di'ta weenu'cãrĩ cura catise cɥorãrẽ ojaõ'ono'ca pũrĩ nicaro niwũ.

⁹ O'meperi cɥorã a'tere tɥ'oya. ¹⁰ “Bu'iri da'reri wi'ipɥ sõrõno'rãsama” nino'cãrã sãjããrãsama. “Di'pjĩjo me'rã wẽjẽno'rãsama” nino'cãrã ti pjĩ me'rãta wẽjẽno'rãsama. Tojo wa'ari curare Õ'acũ yarã wãcũtutuaya. Õ'acũrẽ ẽjõpeoya.

¹¹ Be'ro apĩ mejẽcã bajugure ï'awũ tja. Cũ di'ta po'peapɥ ní'cɥ mɥjãtiwĩ. Cũ oveja weronojõ pũaro capesa'ritiwĩ. Cũ ucũse pũrĩcã pĩrõjo weronojõ busuwɥ. ¹² Cũ mejẽcã bajugɥ yai weronojõ bajugɥ dutisere cɥowĩ. Cũ yai weronojõ bajugɥ cãmirõjo yatino'masã'cure a'tiro weebosawĩ. Nipe'tirã a'ti nucũcãcãrãrẽ cũrẽ ñubuepeocã weewĩ. ¹³ Be'ro cũ basu pe'e mejẽcã bajuse paca wee'owĩ. Masã ï'orõpɥ pecame'e ɥ'muarõpɥ ní'quere di'tapɥ dijaticã weewĩ. ¹⁴ Cũrẽ tutuase o'o'que me'rã yai weronojõ bajugure mejẽcã bajuse paca wee'owĩ. Masãrẽ yai weronojõ bajugure ẽjõpeodutigɥ tojo weewĩ. Narẽ yai weronojõ bajugɥ queosere yeedutiwĩ. Cũ yai weronojõ bajuguta di'pjĩ me'rã cãmida'reno'cɥ nimigũ, catiwĩ. ¹⁵ Oveja capesa'ri weronojõ cɥogɥ

a'tiro weemasĩsere cʷowĩ. Yai weronojõ bajugũ queose yee'quere caticã weemasĩsere cʷowĩ. Te me'rã cũ queose yee'quere ucũdutiwĩ. Tojo nicã te yee'que queosere ñubuepeotirãrẽ wějẽdutigũ tojo weewĩ. ¹⁶ Apeyema nipe'tirãrẽ a'tiro weedutiwĩ. Na diapoapũre o na ya diacũcamocãpũre apeyenojõ ojaõ'odutiwĩ. Mejõ nirãrẽ, wiorãrẽ, peje cʷorãrẽ, pajasecʷorãrẽ, ãpẽrãrẽ da'raco'terãrẽ, da'raco'tetirãrẽ tojo weedutiwĩ. ¹⁷ Tojo ojaõ'ono'ña marĩrãma ne duudutiti, ne duadutitino'wã. Tojo nicã cũ wãmerẽ ojaõ'ono'ña marĩrã o cũ wãme weronojõ bajusere moorã quẽ'rã mejãrõta ne duudutiti, ne duadutitino'wã. ¹⁸ A'tere tũ'omasĩse cʷorõũa'a. No'o tũ'omasĩgũnojõ yai weronojõ bajugũ wãmerẽ masĩta basio'o. Cũ cʷori wãme masã wãme ni'i. Cũ wãme seiscientos sesenta y seis ni'i.

14

Ciento cuarenta y cuatro mil masã Õ'acũrẽ basapeo'que ni'i

¹ Be'ro yu'u Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugũre ũrũgũ Siõn wãmeticjũpũ nu'cũcã ĩ'awũ. Cũ me'rã pãjãrã ciento cuarenta y cuatro mil masã niwã. Na Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugũ wãmerẽ, cũ pacu wãmerẽ na diapoapũ ojaõ'ono'cãrã niwã. ² Be'ro u'musepu upũtu busũdijaticã tu'owũ. Peje maarĩ pu'eeja o'mabũrose weronojõ busũdijatiwũ. Bũpo pũrõ paaro weronojõ busũwũ. Pãjãrã buapũtẽsere buapũtẽrõ weronojõ busũwũ. ³ Na

ciento cuarenta y cuatro mil masã wioꝝ du-jiri cūmurō pu'topu niwã. Na sō'onícārã ba'paritirã catise c̄orã weronojō bajurã ĩ'orōpu, tojo nicã wiorã b̄curã ĩ'orōpu basawã. Ap-eye ma'ma basasere basapeowã. Na dia'cũ tere basamasīwã. Āpērã na basasere ne basamasītiwã. Na a'ti nucūcācjārã wa'teropu nirã Ō'acũ yu'r̄ono'cārã niwã. ⁴ Na ne ni'cāti numia me'rã ña'arō weeticārã niwã. Na Ō'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojō bajugure no'o cũ wa'aro sirutuwã. Na a'ti nucūcācjārã wa'teropure yu'r̄ono'cārã niwã. Na Ō'acũrē, Ō'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojō bajugure ñubuepeo o'omũ'tã'cārã nicārã niwã. ⁵ Na wa'terore nisoogu marĩwĩ. Ō'acũ ĩ'orōpure bu'iri marĩrã niwã.

I'tiarã Ō'acũrē wereco'terã na were'que ni'i

⁶ Be'ro apĩ Ō'acũrē wereco'tegu u'muarōpu w̄ucã ĩ'awũ. Cũ nipe'tirã a'ti nucūcācjārãrē pe'titise queti, Ō'acũ masārē yu'r̄omi nise quetire weregu niwĩ. Nipe'tise di'tacjārãrē, nipe'tise cururicjārãrē weregu niwĩ. Tojo nicã mejēcã ucūrãrē, nipe'tise macārĩcjārãrē te quetire weregu niwĩ. ⁷ Cũ tutuaro me'rã a'tiro niwĩ:

—Ō'acũrē wiopesase me'rã ējōpeoya. “Cũ añubutiagu nimi”, niña. Cũ bu'iri da'reritero ejatoja'a. Cũ u'musere, a'ti di'tare weecu niwĩ. Dia pajiri maa, nipe'tise no'o aco nise maarĩacãnojōrē weecu niwĩ. Cũrē ñubuepeoya, niwĩ.

8 Cũ be'ro apĩ Õ'acũrẽ wereco'tegu a'tiwĩ. A'tiro niwĩ:

—Babilonia wãmetiri macã pe'tiwã'cãrõ wee'e. Pe'tiatoja'a. Na ña'arõ uaripejayu'rũnu'cãrã, que'a maatirã weronojõ nipe'tise di'tacjãrãrẽ dojocã weewã. Narẽ ï'acũu, ãpẽrã quẽ'rã na weronojõ ña'arõ weewã, niwĩ.

9-10 Puarã Õ'acũrẽ wereco'terã be'ro apĩ ba-juawĩ. Tutuaro me'rã a'tiro niwĩ:

—Yai weronojõ bajugure, cũ queose yee'quere ñubuepeogũnojõrẽ Õ'acũ uputu bu'iri da'regusami. Tojo nicã cũ ya diapoapu o cũ ya omocãpu yai weronojõ bajugu wãmerẽ ojañacũuno'cũnojõrẽ mejãrõta bu'iri da'regusami. Õ'acũ cũ me'rã pũrõ uagu, tojo weegusami. Tutuaro me'rã duoro marĩrõ bu'iri da'regusami. Pecame'epu ope weronojõ bajuse sipise me'rã uputu pi'eticã weegusami. Õ'acũrẽ wereco'terã ï'orõpu, tojo nicã Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu ï'orõpu tojo weegusami. ¹¹ Narẽ ãjãacõ'ase o'me tojo o'mepu'sunu'cũrõsa'a. Ne pe'tisome. Yai weronojõ bajugure, cũ queose yee'quere ñubuepeorãnojõ o cũ wãmerẽ ojañacũuno'rãnojõ pi'etinu'cũrãsama. Umũcore, ñamipure ne soosome, niwĩ.

¹² Tojo weerã Õ'acũ yarã, cũ dutisere wéerã, ña'arõ wa'asere wãcũtutuaya. Jesucristore ejõpeonu'cũrã, tojota weeya.

¹³ Be'ro ni'cũ u'musepu nigũ ucũcã tu'owu. Yu'ure niwĩ:

—A'tiro ojaya: “Ni'cãcã me'rã marĩ wioğure ĩjõpeorã wẽrĩrã e'catirãsama.”

Espíritu Santu quẽ'rã “Tojota ni'i”, niwĩ. “Na catirã Õ'acũ yere wererã, pi'etiwã. Na wẽrĩca be'ro Õ'acũ na añurõ wee'quere wapayegusami. Tojo weerã na a'ti nucũcãpũ pi'etisere du'u, añurõ soorãsama”, niwĩ Espíritu Santu.

A'ti di'ta cjase otese cjase ni'i

¹⁴ Be'ro yũ'ũ o'me butiri curuare ĩ'awũ. Ti curua bu'i ni'cũ masũ weronojõ upũtigũ dujiwĩ. Cũ dupoapũ ni'cã be'to uru me'rã wéeca be'tore pesawĩ. Di'pjĩcawero osoyojari pjĩjore cõowĩ.

¹⁵ Apĩ Õ'acũrẽ wereco'tegũ Õ'acũ wi'ipũ ní'cũ wijaatiwĩ. Cũ o'mecuruapũ dujigare tutuaro me'rã caricũwĩ:

—Mũ'ũ ya pjĩ me'rã otesere tãrãmiiña. A'ti di'ta cjase otese dũca miirĩteronojõ nitoja'a. Te bopoasepũ ni'i, niwĩ.

¹⁶ Cũ tojo nicã tũ'ogũ, o'mecuruapũ dujigũ cũ ya pjĩ me'rã a'ti turi cjase otesere tãrãmiiwĩ. Te dũcare miiwĩ.

¹⁷ Be'ro apĩ Õ'acũrẽ wereco'tegũ ʉ'mũsepũ nirĩ wi'i Õ'acũ wi'ipũ ní'cũ wijaatiwĩ. Cũ quẽ'rã di'pjĩcawero osoyojari pjĩjore cõowĩ. ¹⁸ Be'ro apĩ Õ'acũrẽ wa'icũrã ʉjũamorõ ñubuepeowũaro pũ'tocjũ wijaatiwĩ. Cũ pecame'erẽ dutimasĩsere cõowĩ. Ti me'e wioğũ niwĩ. Cũ apĩ di'pjĩ osoyojari pjĩrẽ cõogũre tutuaro me'rã niwĩ:

—Mũ'ũ ya pjĩ osoyojari pjĩ me'rã a'ti turi cjase ʉ'se tõ'orĩrẽ dũtemiiña. Te ñiatoja'a.

¹⁹ Cũ tojo nicã tũ'ogũ, cũ ya pjĩ me'rã a'ti turi cjase ʉ'sere dũtewĩ. Tere mii, pajiri

tucũjopu u'seco na bipeatjojopu cũuwĩ. Te bipesãase “Õ'acũ ña'arãrẽ uputu bu'iri da'rese ni'i”, nisi'rĩrõ wee'e. ²⁰ Te u'sere macã sumutopu bipewã. Na biperi curare dí pajiro na u'se biperi wi'ipare wijawu. Te dí ni'cã maa pajiri maajo wa'awu. Cabayua wãmũta decopu dí pacare mirĩtũowã. Trescientos kilómetros yoari maa niwã.

15

Õ'acũrẽ wereco'terã bu'iri da'retũoatje ni'i

¹ Be'ro mejẽcã bajuse i'amarĩase pacare u'mũsepũ i'awũ. Õ'acũrẽ wereco'terã sietere i'awũ. Nánucũta tja a'ti nucũcãcjãrãrẽ bu'iri da'retũoatjere cũowã. Te bu'iri da'retũose me'rã Õ'acũ uase pe'tirosa'a.

² Apeye quẽ'rãrẽ dia pajiri maarẽ i'awũ. Ti maa acostiri maa pecame'e me'rã morẽca maa weronjõ bajuwu. Ti maa sumutopure pãjãrã masã nu'cũwã. Na yai weronjõ bajugure, tojo nicã cũ queose yee'quere ñubuepeoti'cãrã niwã. Tojo nicã cũ wãmerẽ ojaõ'ono'ña marĩ'cãrã niwã. Na Õ'acũ o'o'que buapũtẽsere cũowã.

³ Na Õ'acũrẽ da'raco'tegũ Moisé ye basasere basapeowã. Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronjõ bajugũ ye basase quẽ'rãrẽ basapeowã. A'tiro niwã:

Õ'acũ ãsã wiogu, mũ'u tutuayũ'rugũ ni'i.

Nipe'tise mũ'u wee'que añubutiase paca ni'i.

Tere i'arã, ãsã i'amarĩa wa'a'a.

Mũ'u nipe'tise macãrĩcjãrã wiogu ni'i.

Mũ'u weesetise queoro ni'i.

Mu'urẽ ne nisoose marĩi.

⁴ ¿Noanojõ mu'urẽ uitibosari?

¿Noa mu'urẽ ñubuepeotibosari?

Mu'u ni'cũta ña'ase moogũ ni'i.

Nipe'tise macãrĩcjãrã mu'urẽ ñubuepeorãsama.

Mu'u queoro wee'quere ĩ'arã, na tojo
weerãsama, ni basawã.

⁵ Be'ro Õ'acũ wi'i, u'musepu nirĩ wi'ire sope pãrĩcã ĩ'awũ. Ti wi'i po'peapu Õ'acũ Nibutiarĩ Tucũrẽ ĩ'awũ. Ti tucũ po'peapu Õ'acũ dutise ojãca pĩrẽ nũrõno'wũ. ⁶ Ti tucũpu ni'cãrã siete Õ'acũrẽ wereco'terã, bu'iri da'retuotjere cuorã mii, wijaatiwã. Na butise ũ'irĩ marĩse su'ti uputu asistesere sãñawã. Na cutiropure nãncũ uru me'rã wee'que darire cuowã. ⁷ Be'ro ni'cũ catise cuorã me'rãcjũ a'tiro weewĩ. Cũ Õ'acũrẽ wereco'terã sietere nãncũ bapari o'owĩ. Te uru me'rã wee'que pari niwũ. Te pari Õ'acũ cũ bu'iri da'reatjere posetiwu. Õ'acũ catinu'cũgũ a'ti nucũcãcjãrãrẽ uputu bu'iri da'regusami. ⁸ Te pari narẽ o'óca be'ro Õ'acũ Nibutiarĩ Tucũpũre a'tiro wa'awũ. Ti tucũpũre Õ'acũ añuyũ'ruase, cũ tutuayũ'ruase o'mepu'suse'sa wa'awũ. Pũrõ asistewũ. Ne ni'cũ ti tucũpũre sãjãata basiotiwũ. Be'ro siete Õ'acũrẽ wereco'terã na bu'iri da'rẽca be'ropũ sãjãata basiwũ.

16

Õ'acũ bu'iri da'reatje ni'i

1 Be'ro Õ'acũ wi'i ɯ'muse nirĩ wi'ipɯ nigũrẽ tutuaro me'rã ucũcã tɯ'owɯ. Cũ siete Õ'acũrẽ wereco'terãrẽ a'tiro niwĩ:

—Musã ye bapa cjase Õ'acũ bu'iri da'reatjere nucũcãpɯ piodijorã wa'aya, niwĩ.

2 Nimɯ'tãgũ wa'a, cũ ya pare di'tapɯ piodijowĩ. Tojo wéeca be'ro masã yai weronojõ bajugɯ wãmerẽ ojaõ'ono'cãrãrẽ, cũ queosere ñubuepeorãrẽ a'tiro wa'awɯ. Nipe'tirã ña'ase musũritise cãmitirã dojowã. Pũrõ pũrĩno'wã.

3 Cũ be'ro apĩ wa'a, cũ ya pare dia pajiri maajopure pioñowĩ. Ti maa dí maajo dojowɯ. Wẽrĩ'cu ye dí weronojõ bu'a'que niwũ. Nipe'tirã ti maajopɯ nirã wẽrĩpe'tia wa'awã.

4 Puarã be'rocjũ cũ ya pa cjasere nipe'tise no'aco nise maarĩacãpɯre pioñowĩ. Tojo weecã, te quẽ'rã dí maarĩ wa'awɯ. 5 Be'ro Õ'acũrẽ wereco'tegɯ nipe'tiropɯ aco wiogɯ a'tiro niwĩ:

—Wiogɯ, mu'ɯ ña'ase moogũ ni'i. Mu'ɯ ne warocjũ, a'tiro nicã quẽ'rãrẽ ninu'cũ'u. Mu'ɯ narẽ a'tiro bu'iri da'regɯ, queoro weegɯ wee'e.

6 Na a'tiro weecãrã niwã. Mu'ɯ yarã mu'ɯ ye cjase wererãrẽ wẽjẽcõ'acãrã niwã. Na ye dí o'maburocã weecãrã niwã. Tojo weegɯ mu'ɯ narẽ aco dí dojo'quere sĩ'rĩdutigɯ, queoro weegɯ wee'e. Narẽ tojota ɯa'a, niwĩ.

7 Be'ro ni'cũ Õ'acũrẽ wa'icãrã ɯjãamorõ ñubuepeowɯaro tiropɯ ucũcã tɯ'owɯ. A'tiro niwĩ:

—Tojota ni'i. Õ'acũ ɯsã wiogɯ, mu'ɯ tu-tuayɯ'rua'a. Mu'ɯ nisooro marĩrõ queoro bu'iri da'regɯ wee'e, niwĩ.

⁸ Be'ro, i'tiarã be'rocjũ cũ ya pa cjasere mujĩpũ ɯmɯcɔcjũ bu'ipɯ piopeowĩ. Tojo wéeca be'ro mujĩpũ ɯpɯtu asiwĩ. Te cũ asise me'rã masãrẽ ɯjũamasĩwĩ. ⁹ Masã ɯpɯtu waro ɯjũano'wã. Tojo ɯjũano'mirã, ne na ña'arõ wee'quere bujaweti, na wãcũsere ducayutiwã. Õ'acũrẽ “Añugũ nimi”, ne nitiwã. Cũrẽ añurõ ucũrõnojõ o'orã, cũrẽ ña'arõ ucũwã. Õ'acũ bu'iri da'remicã, tojo weewã.

¹⁰ Be'ro, ba'paritirã be'rocjũ a'tiro weewĩ. Cũ ya bapa cjasere yai weronõjõ bajugɯ dujiri cũmurõpɯre piodijowĩ. Nipe'tiro cũ dutise nirõpɯ na'itĩ'a wa'awɯ. Masã pũrõ pũrĩse tu'oña'rã, ɯpɯtu biritu, cũ'rĩdiowã. ¹¹ Tojo pi'etimirã, na ña'arõ weesere ne du'utiwã. Du'uronõjõ o'orã, na cãmi ɯpɯtu pũrĩno'rã, Õ'acũ ɯ'mɯsepɯ nigũrẽ ña'abutiario ucũwã.

¹² Be'ro tja ni'cãmocurã be'rocjũ cũ ya bapa cjasere pajiri maa Éufrates wãmetiri maajopɯre pioñowĩ. Ti maa si'bipe'tia wa'awɯ. Apeye di'tacjãrã mujĩpũ mujãtiro pe'e nirãrẽ na wiorã a'tiatji ma'arẽ apoyuro weewɯ.

¹³ Be'ro, yɯ'ɯ sõ'onícãrãrẽ ï'awũ. Pĩrõjo weronõjõ bajugɯre, apĩ yai weronõjõ bajugɯre, tojo nicã oveja weronõjõ capesa'ritigɯ nisoose queti weremũ'tãrĩ masũrẽ ï'awũ. Na i'tiarã ye ɯseripɯ wãtĩa wijaawã. Wãtĩa ta'rocɯa weronõjõ bajurã niwã. ¹⁴ ã'rã i'tiarã ɯseripɯ wijaa'cãrã wãtĩa peje wee'osere weewã. Na a'ti nucũcãcjãrã wiorã nipe'tirãrẽ a'mewẽjẽdutiãrã neowã. Na a'mewẽjẽatji nɯmɯ Õ'acũ tu-tuayɯ'rɯagɯ ya nɯmɯ waro nirõsa'a.

15 Jesucristo a'tiro nicu niwĩ:

—Tu'omasña. Wacũña marĩrõ yajari masũ a'tise weronojõ yu'u a'tiguti. Su'ti sañagũ weronojõ yu'u a'tiatjere añurõ wacũyuganojõ e'catigusami. Tojo weegu su'ti marĩgũ cãrẽ ã'aweecã, bopoyasome.

16 Na wãtĩa a'ti nucũcãcjãrã wiorãrẽ hebreo ye me'rã Armagedón wãmetiropu neowã.

17 Be'ro, seis be'rocjã, cã ya bapa cjasere u'muarõpu piodijowĩ. Te be'ro Õ'acũ wi'i u'muse nirĩ wi'i po'peapu wiogu dujiri cãmurõpu dujigu tutuaro me'rã ucũwĩ. A'tiro niwĩ:

—Nipe'tise tu'ajanu'cõpe'ono'o. 18 Cũ tojo nicã, bupo ya'ba, uputu paawĩ. Cũ paacã, mejẽcã busumujãwũ. Di'ta uputu narãsãwũ. Masã a'ti nucũcãpu ninu'cãcatero, a'tiro nicãrẽ di'ta tocã'rõ ne narãsãwe'e. Uputu waro titare narãsãwũ. 19 Pajiri macã i'tiaropu ye'ti, ducawatinu'cãwũ. A'ti turi cjase nipe'tiro cjase macãrĩpu se'tedijawu. Õ'acũ bu'iri da'regutĩ nigũ, pajiri macã Babilonia wãmetiri macãcjãrãrẽ wãcũcu niwĩ. Na me'rã uputu uagu, narẽ bu'iri da'rewĩ. 20 Tojo wa'acã, nipe'tise ãrũpagu, opañoa bajudutidijawu. 21 Tojo nicã masãrẽ yusuase aco peri bu'a'que peri paca burupejawu. Ni'cãrẽ peri cuarenta kilos nucũwũ. Õ'acũ te peri me'rã narẽ uputu bu'iri da'recã ã'arã, ña'abutiario cãrẽ ucũwã.

17

Upua me'rã a'metãrãwapata'ari masõrẽ bu'iri da'rese ni'i

1 Be'ro a'tiro ĭ'awũ. Ni'cũ sō'onícārã si-ete Ő'acũrẽ wereco'terã me'rãcjũrẽ ĭ'awũ. Cũ sō'oní'que pari c̣orã me'rãcjũ niwĩ. Yũ'u tiro a'tiwĩ. A'tiro niwĩ:

—Te'a, ɯmɯa me'rã a'metãrãwapata'ari masõrẽ bu'iri da'resere ĭ'ogũti. Co pacase maarĩ bu'ipɯ dujimo. 2 A'ti nucũcãcjãrã wiorã co me'rã a'metãrãbajaque'aticãrã niwã. Co a'ti nucũcãcjãrãrẽ ɯaripejase me'rã que'a maatirã weronojõ wa'acã weeco niwõ, niwĩ.

3 Be'ro Espíritu Santu yũ'ure quẽ'ese weronojõ ĭ'owĩ. Sō'onícɯ Ő'acũrẽ wereco'tegɯ masã marĩrõpɯ yũ'ure miawĩ. Topɯ ni'cõrẽ ĭ'awũ. Co mejẽcã bajugɯ sō'agũ bu'ipɯ pesawõ. Mejẽcã bajugure cũ ya upɯ nipe'tiropure peje ña'ase Ő'acũ cũ yabise wãme wã'ñawũ. Mejẽcã bajugɯ siete dɯpopa c̣owĩ. Apeye quẽ'rãrẽ, diez capesa'ritiwĩ. 4 Co numio sō'a ñibocurerore, tojo nicã sō'arõ warore sãñawõ. Co ya su'tiro uru, ɯtãperi wapabɯjuse periacã me'rã, apeye butise perla wãmetise me'rã ma'masu'ano'wũ. Co ni'cã pa uru me'rã wéeca pa sa'wure c̣owõ. Dicuse ña'ase ti papure mu'muwũ. Co ɯmɯa me'rã ña'arõ a'metãrãbajaque'ati'que niwũ. 5 Tojo nicã co diapoapure mejẽcã bajuri wãme ojaõ'ono'wũ. A'tiro niwũ: “Babilonia pajiri macãjo, nipe'tirã ña'arã numia ɯmɯarẽ a'metãrãwapata'ari masã numia paco ni'i. Tojo nicã nipe'tirã ña'ayũ'rũnũ'cãse weerã paco ni'ĩ”, ni ojaõ'ono'wũ. 6 Be'ro a'tiro ĭ'awũ. Co que'ago weewõ. Ő'acũ yarã Jesucristo ye quetire wererã wẽjẽno'cãrã ye dí me'rã tojo wa'awõ. Core ĭ'agũ,

“¿De'ro weero tojo wa'amitito?” niwã. ⁷ Tojo wa'acã, Õ'acũrẽ wereco'tegu yu'ure niwĩ:

—¿De'ro weegu mu'u tocã'rõ ucuati? Sicore ya'yiosere mu'urẽ masĩcã weeguti. Tojo nicã mejẽcã bajugu bu'ipũ pesawã'cãsere wereguti. Cũ siete dupopatigu diez capesa'ritimi. ⁸ A'tiro ni'i. Mejẽcã bajugu mu'u ï'a'cu duporopure nimiwĩ. A'tiro nicã marĩmi. Tojo nimigũ, be'ropũ ï'abajudutidijari pepũ ní'cu mujãatigusami. Cũ pecame'epũ wa'adojase duporo tojo weegusami. A'ti turicjãrã ña'arã mejẽcã bajugure ï'arã, ucuarãsama. Na ne waroputa a'ti di'ta weenu'cãrĩ cura na wãmerẽ catiri pũrĩpũ ojaõ'ono'ña marĩtjãrã, tojo wa'arãsama. Cũ duporopũ ní'cu a'tiro nicãrẽ marĩmi. Be'ropũ a'tigusami.

⁹ »No'o tu'omasĩrãnojõ a'tere masĩta basio'o. Cũ siete dupopa a'tiro nisĩ'rĩrõ wee'e. Te panucũta tja ũrũpagu co dujisepagu ni'i. ¹⁰ Tojo nicã te pãta tja a'tiro nisĩ'rĩrõ wee'e. Siete wiorã nima, nirõ wee'e. Ni'cãmocurã wiorã pe'tidijatojacãrã niwã. Ni'cãrõacãrẽ ni'cũ masãrẽ dutigu weemi. Apĩ a'titimi yujupũ. Cũ a'tigu, yoaticã nigũsami. ¹¹ Ne waropure sõ'agũ mejẽcã bajugu ní'cu a'tiro nicãrẽ marĩmi. Cũta ã'rã siete wiorã be'rocjũ wiogu niacju nigũsami. Cũ na me'rãcjũ nimi. Be'ro pecame'epũ wa'adojagusami.

¹² »Mejẽcã bajugu capesa'ri mu'u ï'a'que a'tiro nisĩ'rĩrõ wee'e. Diez wiorã nima, nirõ wee'e. Na dutinu'cãtima yujupũ. Yoaticã, ni'cã horata dutirãsama. Mejẽcã bajugu sõ'agũ quẽ'rã

na me'rã dutitamugũsami. ¹³ ã'rã diez wiorã ni'cãrõnojõ wãcũsetirãsama. Na mejẽcã bajugure na dutise cõosere o'orãsama. ¹⁴ Na Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronõjõ bajugũ me'rã a'mewẽjẽrãsama. Cũ narẽ docaque'acã weegũsami. Cũ nipe'tirã wiorã bu'ipũ nimi. Tojo weegũ narẽ tojo weegũsami. Õ'acũ macũ me'rãcjãrã Õ'acũ bese'cãrã nima. Õ'acũ ɥaro weenu'cũrã nima, niwĩ.

¹⁵ Be'ro Õ'acũrẽ wereco'tegũ apaturi a'te quẽ'rãrẽ niwĩ:

—Mũ'ũ ã'a'co numio sõ'onico ña'agõ pacase maarĩpũ dujiamo. Co duji'que maarĩ a'tiro nisĩ'rĩrõ wee'e. Te maarĩ paca masã pãjãrã nima, nisĩ'rĩrõ wee'e. Peje macãrĩcjãrã, peje cururicjãrã, mejẽcã ucũrã, peje di'tacjãrã nima, nirõ wee'e. ¹⁶ Mejẽcã bajugũ sõ'agũ diez wiorã me'rã ña'agõrẽ ã'atu'tirãsama. Core cõ'arãsama. Core su'ti marĩgõ tojacã weerãsama. Core ba'arãsama. Be'ro ɥjũacõ'arãsama. ¹⁷ Õ'acũ narẽ cũ ɥaronõjõ weecã weegũsami. Tojo weegũ narẽ ni'cãrõnojõ wãcũcã weegũsami. Na mejẽcã bajugure wiogũ sõrõrãsama. Téé Õ'acũ “A'tiro wa'arosa'a” ní'caronõjõta wa'aca be'ropũ wiogũ nitũogũsami. ¹⁸ Numio mũ'ũ ã'a'co sõ'onica macã pajiri macã Babilonia ni'i. Ti macãputa nipe'tirã a'ti nucũcãcjãrã wiorãrẽ dutigũ nigũsami, niwĩ.

18

Babilonia macãrẽ bu'iri da're bajuriodijose ni'i

¹ Be'ro, apĩ Ō'acũrẽ wereco'tegu ɯ'musepu ní'cu dijaticã ĩ'awã. Cũ peje dutimasĩwĩ. Cũ asistese me'rã a'ti ɯmucopure añurõ asiste-quecũuwĩ. ² Tutuaro me'rã caricũwĩ:

—Babilonia pajiri macã pe'tiwã'cãrõ wee'e. Pe'tiatoja'a. Nĩ'cãrõacãrẽ wãtĩa, ãpẽrã bajutirã ña'arã na nirĩ macã dojo'o. Tojo nicã nipe'tirã mirĩcũa ña'arã yabiorã nirõ dojo'o. ³ Ti macãcjãrã masã ña'arõ ɯaripejayu'rũnu'cã'cãrã niwã. Tere nipe'tise di'tacjãrã que'a maatirã weronojõ weesirutuwã. A'ti nucũcãcjãrã wiorã na me'rã a'mesu'awã. Ti macãcjãrã ɯaripejayu'rũmajãrã, peje waro apeque no'o nisere duuma'awã. Tojo weerã a'ti nucũcãcjãrã narẽ duawapata'ari masã niyerubacurã tojawã.

⁴ Be'ro apĩ ɯ'musepu nigũ ucũcã tũ'owu. A'tiro niwĩ:

—Musã, yarã ni'i. A'ti macãrẽ wijayá. Wijatirã, ti macãcjãrã na ña'arõ weesere bu'ipejatamubosa'a. Bu'iri da'reno'bosa'a. ⁵ A'tiro ni'i. Na ña'arõ wee'que peje waro ni'i. ɯ'musepu tu'ataque'aro weronojõ ni'i. Ō'acũ na ña'arõ wee'quere masĩmi. ⁶ Ti macãcjãrã ãpẽrãrẽ ña'arõ weecãrã niwã. Na ãpẽrãrẽ ña'arõ wee'caronojõta na quẽ'rã mejãrõta ña'arõ weeno'ato. Æpẽrãrẽ pi'eticã wee'caronojõta puati nemorõ pi'eticã weeato. Narẽ bu'iri da'reato. ⁷ Ti macãcjãrã a'tiro nicãrã niwã: “Æpẽrã yu'rũoro añuyũ'rũnu'cã'a”, nicãrã niwã. Tojo nicã na no'o ɯaro apeyenojõrẽ duuma'arã pajiro niyeru cõ'acã'cãrã niwã. Na tojo wee'cãrãrẽ ɯpũtu pũrĩse pi'etino'cã weeato.

Ti macãcjãrã a'tiro wãcūsama. “Ûsã wiogo weronojõ ni'í. Wapewio weronojõ niwe'e. Ne bujawetisome”, ni wãcūsama. ⁸ Tojo nise bu'iri wãcũña marĩrõ ni'cã nãmũta ña'ase ti macãrẽ wa'arosa'a. Wẽrise, pũrõ pi'etise, ʌjaboase wa'arosa'a. Pecame'e me'rã ʌjũacõ'ano'rõsa'a. Õ'acũ tutuayʌ'rũnʌ'cãgũ ti macãcjãrãrẽ bu'iri da'regusami, niwĩ ʌ'mũsepʌ nigũ.

⁹ A'ti nucũcãcjãrã wiorã ti macãcjãrã me'rã ña'arõ a'mesʌ'a, no'o ʌaro ña'arõ weema'acãrã niwã. A'ti nucũcãcjãrã wiorã ti macã ʌjũ, o'mepu'sunu'cũcã ĩ'arã, pũrõ utirãsama. ¹⁰ Tojo ʌjũrĩ curare wiorã, marĩ quẽ'rãrẽ bu'iri da'reri nĩrã, yoaropʌ ĩ'anu'cũrãsama. A'tiro nirãsama:

—Babilonia macãrẽ ña'abutiario wa'aro wee'e. Pajiri macã, tutuari macã nimiwũ. Wãcũña marĩrõ bu'iri da're bajuriodijono'cã'a.

¹¹ A'ti nucũcãcjãrã duawapata'ari masã quẽ'rã ti macãrẽ utirãsama. “¿Noa marĩ yere duurãsariba?” ni wãcũrãsama. Tere wãcũrã, pũrõ dʌjasewã'arãsama. ¹² Na miiti duase a'ticʌse nicaro niwũ. Uru me'rã wee'que, plata me'rã wee'que, ʌtãperi wapabʌjuse peri, butise peri perla wãmetise peri nicaro niwũ. Tojo nicã su'ti añuse butise, su'ti asipa'ase, sõ'a ñibocurese, sõ'ase nicaro niwũ. Apeye quẽ'rã nipe'tise yucʌ ʌ'mũtise me'rã wee'que, acostise butise marfil wãmetise me'rã wee'quere miiticãrã niwã. Tojo nicã wapabʌjuse yucʌ me'rã wee'que, cõme me'rã wee'que, bronce wãmetise me'rã wee'que, mármol wãmetise me'rã wee'quere miitimʌjãcãrã niwã. ¹³ Apeye na miiti duase canela wãmetise, ʌ'mũtise,

na ũjũamorõpeosenojõ, mirra wãmetise, ũ'seducaco vino, ũ'se piritari ba'ase, harina pã weese, tojo nicã trigo miitimujãcãrã niwã. Ñpẽrãrẽ wa'icurã apeque o'marãrẽ, ovejare, cabayuare, tũrũsepawũ cabayua wejesere, masãrẽ da'rawã'ñaco'terãpũreta miitidojacãrã niwã. ¹⁴ Duari masã ti macã ũjũca be'ro a'tiro nirãsama:

—Yucũduca musã ũpũtu ba'atu'sasenojõ pe'tia wa'a'a. Nipe'tise musã añuse cõosenojõ pe'tidija wa'a'a. Ne bocanemosome.

¹⁵ Ti macãcjãrãrẽ duari masã añurõ wapata'acãrã nimiwã. Ti macãcjãrã pi'eticã ñarã, yoaropũ tojacã'rãsama. ũpũtu uĩ, utirãsama.

¹⁶ A'tiro ni caricũrãsama:

—Añurĩ macã pajiri macã nimica macã ña'abutiario wa'acã'a. Ti macã ni'cõ numio weronojõ nimiwũ. Añuse sõ'a ñibocurerore, tojo nicã sõ'arõrẽ sãñagõ weronojõ nimiwũ. Co su'tiropũ uru, ũtãperi wapabujuse peri, apeye peri perla wãmetise peri me'rã ma'masu'a'caro weronojõ nimiwũ. ¹⁷ A'te nipe'tise peje wãcũña marĩrõ pe'tidija wa'a'a, nirãsama.

Nipe'tirã yucũsũjo auturã, tiwũpũ wa'arã, tiwũpũ da'rãrã yoaropũ uirã tojarãsama. Tojo nicã nipe'tirã dia pajiri maapũ da'rãrã mejãrõta tojarãsama. ¹⁸ Ti macã ũjũcã ñarã, caricũrãsama:

—A'ti macã weronojõ añurĩ macã ape macã marĩ'i, nirãsama.

¹⁹ Pũrõ bujawetirã na dũpopapũ di'tare õrẽpeorãsama. Uti, dũjasewã'arã, caricũrãsama:

—Añurĩ macã pajiri macã ña'abutiario wa'acã'a. Ti macã cjase niyeru me'rã nipe'tirã yuc̣uṣupaẉu paca c̣uorã añurõ wapata'amiwã. Wãcũña marĩrõ pe'tidijaca macã toja'a, nirãsama.

²⁰ Ɔ'ṃusep̣u nirã pe'e ti macãrẽ cõ'acã, e'catiya. Ṃusã Jesucristo besecũú'cãrã, Õ'acũ ye quetire wereturiari masã, nipe'tirã cã yarã e'catiya. Ti macãcjãrã ṃusãrẽ pi'eticã weewã. Te ye bu'iri Õ'acũ narẽ bu'iri da'remi.

²¹ Be'ro ni'cũ Õ'acũrẽ wereco'teg̣u tutuagu ãtãgãjore miimorõwĩ. Otese perire tõ'odio ãrũacjajo weronojõ bajuẉu. Tigare dia pajiri maap̣u doqueñogũ, a'tiro niwĩ:

—Tigare doqueñorõ weronojõ Babilonia pajiri macãjo nimirõ, doqueñono'rõsa'a. Ne apaturi ti macãrẽ ì'anemosome. ²² Ti macã nipe'tirop̣u basase ne ṭu'ono'some. Buap̣ũtẽse bususe, wẽopaẉu putise, coroneta putise bususome. No'o nisere da'rãrã ne marĩrãsama. Otese peri ãrũacã bususe quẽ'rã ne ṭu'ono'some.

²³ Apeye quẽ'rã ṣĩ'osenojõ marĩrõsa'a. Na omocã ḍu'tecã bosenụṃu weeporã caricũse ṭu'ono'ña marĩrõsa'a. Toḍuporore ti macãcjãrã duu wapata'ari masã apeye di'tacjãrã nemorõ duume'rĩrã nimiwã. Ti macãcjãrã ṭu'oña'masĩrã weronojõ weeme'rĩrã nipe'tirocjãrãrẽ ãjõpeocã weewã.

²⁴ Ti macãp̣u Õ'acũ ye quetire wereturiari masã, cãrẽ ãjõpeorã wẽjẽno'cãrã ye dí niwũ. Tojo nicã nipe'tirã a'ti nucũcãcjãrã wẽjẽno'cãrã ye dí niwũ. Masãrẽ wẽjẽ'que wapa ti macãrẽ bu'iri da'reno'rõsa'a, niwĩ Õ'acũrẽ wereco'teg̣u.

19

¹ Babiloniarẽ bu'iri da'recã ã'áca be'ro a'tiro wa'awu. Yu'u Juã pãjãrã masã u'musepu nirã tu-tuaro me'rã ucũsere tu'owu. A'tiro e'catipeowã: Õ'acũrẽ e'catipeorã.

Aleluya.

Õ'acũ marĩ wiogũ, marĩrẽ yu'rũogũ nimi.

Nipe'tirã bu'ipu nimi.

Tutuayũ'rũgũ nimi.

² A'tiro ni'i.

Cũ nisooro marĩrõ queoro bu'iri da'remi.

Ti macãrẽ bu'iri da'remi.

Ti macã ni'cõ numio umuarẽ a'metãrãwapata'ari masõ weronojõ niwũ.

Ti macãcjãrã ña'arõ weerã nipe'tirãrẽ a'ti nucũcãcjãrãrẽ dojorẽwã.

Õ'acũ cãrẽ da'raco'terãrẽ wẽjẽ'que wapa ti macãcjãrãrẽ bu'iri da'rea'mewĩ, ni bas-apeowã.

³ Apaturi niwã tja:

—Õ'acũrẽ e'catipeorã. Aleluya. Ti macãrẽ ãjũacõ'ase o'me tojo o'mepu'sunu'cũrõsa'a, niwã.

⁴ Veinticuatro wiorã bucurã, tojo nicã ba'paritirã catise cuorã weronojõ bajurã Õ'acũ wiogũ dujiri cũmurõpu dujigũre ëjõpeorã ejaque'awã. A'tiro niwã:

—Tojota wa'ato. Õ'acũrẽ e'catipeorã. Aleluya, niwã.

⁵ Be'ro wiogũ dujiri cũmurõ pu'to nigũ a'tiro niwĩ:

Nipe'tirã Õ'acũ yere da'rarã cũ marĩ wiogũre añurõ ñubuepeoya.

Nipe'tirā wiopesase me'rā cūrē ějōpeorā, wiorā,
mejō nirā tojo weeya, niwī.

Ō'acū masārē dutigu waro sājānū'cāse ni'i

⁶ Be'ro yu'u pājārā masā ucūcā tu'owu.
Peje maarī pu'eeja o'maburose maarī weronojō
busuwā. Buro uputu paaro weronojō busuwā.
A'tiro niwā:

Marī Ō'acūrē e'catipeorā.

Aleluya.

Marī wiogu tutuayurunu'cāgū ni'cārōacārē
nipe'tirārē dutigu sājānū'cāmi.

⁷ E'catirā.

Ejeripō'rārīpu e'catibutiarā tu'oña'rā.

“Ō'acū añuyurūami”, nirā.

A'tiro ni'i.

Ō'acū macū oveja wī'magū weronojō bajugu
cūrē ějōpeorā me'rā ninū'cārī nūmū eja-
toja'a.

Cūrē ějōpeorā cū nūmo niacjo weronojō nima.

Ni'cō omocā du'tese dūporo añurō
ma'masu'ano'samo.

Co weronojō na apoyu'cārāpu nima.

⁸ Na su'ti butise ū'irī marīse, pūrō asistesere
sāano'cārā nima, niwā.

Butise su'ti na catirā añurō wee'que ni'i, nisī'rīrō
wee'e.

⁹ Be'ro Ō'acūrē wereco'tegu yu'ure niwī:

—A'tiro ojaya: “No'o Ō'acū macū oveja
wī'magū weronojō bajugu omocā du'teri
bosenuṁrē ī'adutino'rānojō e'catiya”, tojo
ni ojadutiwī.

Cū yu'ure niwī tja:

—A'te ucūse Ō'acū ucūse waro ni'i.

¹⁰ Ō'acūrē wereco'tegu tojo nicā tu'ogu, yu'u cū tiro ñubuepeogu ejaque'awu. Yu'u tojo weecā ĭ'agū, yu'ure niwī:

—Tojo weeticā'ña. Yu'u quē'rā cūrē da'raco'teguta ni'i. Yu'u mu'u weronojō nigú ni'i. Tojo nicā mu'u acawererā Jesú yere werenu'cūrā weronojō ni'i. Yu'ure ne ñubuepeoticā'ña. Ō'acū pe'ere tojo weeya. A'tiro ni'i. Espiritu Santu Ō'acū ye weremu'tārārē masīcā weecu niwī. Te masīse me'rā werecārā niwā. Mejārōta Jesú yere wererā quē'rā Espiritu Santu masīse o'ose me'rā werema, niwī.

Masū cabayu butigu bu'ipɯ pesase queti ni'i

¹¹ Be'ro, u'muse pārīcā ĭ'awū. Topu cabayu butigu bajuawī. Cū bu'i pesagu a'tiro wāmetiwī. Queoro Weenu'cūgū, Diacjūcjū niwī. Cū masārē queoro besegu niwī. Tojo nicā a'mewējēgū queoro weegú niwī. Tojo weegu tojo wāmetiwī.

¹² Cū caperi pecame'e ũjūrī pō'rā weronojō asiwu. Cū dupoapure peje wiorā pesase be'torire pesawī. Cūrē ojaō'ono'ca wāmerē cū se'saro masīwī. ¹³ Cū ya su'tiro dí me'rā yoso'carore sãñawī. Cū wāmetiwī Ō'acū Ucūse.

¹⁴ Cū yarā surara u'musecjārā cūrē sirutuwā. Na su'ti butise ũ'irī marīserē sãñawā. Na cabayua butirā bu'ipɯ pesawā. ¹⁵ Cū useropure di'pjī osoyojari pjīrē cɯowī. Ti pjī me'rā cū a'ti turicjārārē cāmida'regusami. Tutuaro me'rā dutigusami. Na u'sere biperā tutuaro me'rā u'tabujuse weronojō cū a'ti turicjārā ña'arō weerārē bu'iri

da'regusami. Õ'acũ tutuayu'rugu na me'rã uayu'ruami. Tojo weegu cabayu bu'i pesagu narẽ uputu waro bu'iri da'regusami. ¹⁶ Cũ su'tiropu, tojo nicã cũ usópu a'tiro ojaõ'ono'wũ: “Nipe'tirã wiorã bu'ipu wioгу waro nimi”, ni ojaõ'ono'wũ.

¹⁷ Be'ro, ni'cũ Õ'acũrẽ wereco'tegu mujĩpũ umucocjũ bu'ipu nu'cũgũrẽ ĩ'awũ. Cũ nipe'tirã mirĩcũa u'muarõpu wuarãrẽ tutuaro me'rã caricũwĩ:

—Nerẽña. Õ'acũ peje ba'asere apomi. ¹⁸ Wiorã ye di'ire ba'arãsa'a. Surara wiorãrẽ, surara tutuari masãrẽ, cabayua di'ire, na bu'i pesarã di'ire ba'arãsa'a. Nipe'tirã ye di'ire ba'arãsa'a. Da'raco'teri masãrẽ, da'raco'tetirãrẽ, wiorãrẽ, mejõ nirãrẽ nipe'tirãrẽ ba'arãsa'a, niwĩ.

¹⁹ Be'ro, sõ'agũ mejẽcã bajugure ĩ'awũ. Tojo nicã nipe'tirã a'ti nucũcãcjãrã wiorãrẽ na yarã surara me'rã nerẽcã ĩ'awũ. Na nérẽca be'ro cabayu butigu bu'i pesagu me'rã, tojo nicã cũ yarã surara me'rã a'mewẽjẽrãtirã tojo weewã. ²⁰ Cabayu butigu bu'i pesagu mejẽcã bajugure ñe'ewĩ. Apĩ yai weronojõ bajugu, oveja capesa'ritigu weronojõ bajugure ñe'ewĩ. Cũta nisoose queti weremũ'tãrĩ masũ niwĩ. Cũta tja masã yai weronojõ bajugure ãjõpeoato nígũ mejẽcã bajuse pacare wee'obosawĩ. Cũ wee'ose me'rã nipe'tirã yai weronojõ bajugu wãme ojaõ'ono'cãrãrẽ a'tiro weewĩ. Narẽ niso, ãjõpeocã weewĩ. Yai weronojõ bajugu queosere ñubuepeorã quẽ'rãrẽ mejãrõta niso, ãjõpeocã weewĩ. Be'ro, cabayu bu'i pesagu puarã mejẽcã

bajurãrẽ ñe'ewĩ. Na puarã catirãta pecame'e ditarajopu doqueño'wã. Ti ditara azufre wãmetise ope weronojõ sipise me'rã ãjũwã. ²¹ Æpẽrã na me'rãcjãrã pe'ere cabayu bu'ipu pesagu a'tiro weewĩ. Cũ ya pjĩ cũ useropu cuóca pjĩ me'rã narẽ wẽjẽpe'ocã'wĩ. Nipe'tirã mirĩcũa na ye di'ire pajibutiaro ba'a yapicã'wã.

20

Mil cũ'marĩ wãtĩrẽ dũ'tecũuse ni'i

¹ Apeye quẽ'rãrẽ ã'awũ. Ni'cũ Õ'acũrẽ wereco'tegu u'musepu ni'cu dijatiwĩ. Cũ nibajudutidijari pe cja sawire cuowĩ. Tojo nicã cõme dajore cuowĩ. ² Cũ pĩrõjo weronojõ bajugure dũ'tewĩ. Pĩrõ ne waro a'ti umaco da'rẽca be'rocjũ pĩrõ nino'cu nimi. Cũ wãtĩ nimi. Cũrẽ cõme da me'rã peje cũ'marĩ, mil cũ'marĩ dũ'tecũuwĩ. ³ Cũrẽ nibajudutidijari pepu tuuquedijowĩ. Be'ro ti pe sopere bi'acã'wĩ. Tu'ajanu'cõ, pi'rabi'acã'wĩ. Mil cũ'marĩ masãrẽ nisoo ãjõpeocã weeticã'to nígu tojo weewĩ. Be'ro mil cũ'marĩ yu'rũca be'ro yoaticã pãowĩrõno'gũsami.

⁴ Be'ro, peje wiorã dujise cũmurĩrẽ ã'awũ. Te cũmurĩpu dujirã a'ti nucũcãcjãrãrẽ bese-masĩsere o'ono'cãrã niwã. Æpẽrã quẽ'rãrẽ ã'awũ. Na Õ'acũ ye queti, tojo nicã Jesú yere werese ye bu'iri na dũpopare dũtesureno'cãrã niwã. Na yai weronojõ bajugu, cũ queose yee'quere ne ñubuepeoticãrã niwã. Tojo nicã na diapoapu, na omocãrĩpu cũ wãmerẽ ne ojaõ'ono'ticãrã niwã. Na wẽrĩ'cãrãpu nimirã,

masāwā. Na masāca be'ro Cristo me'rā mil cū'marī masārē dutitamuwā. ⁵⁻⁶ Na masāse ne waro wērī'cārā masāmū'tā'que ni'i. Wērī'cārā masāmū'tā'cārā Ō'acū yarā ña'ase moorā nima. E'catima. Na apaturi wērīsome. Pecame'epu ne wa'asome. Na Ō'acū ye cjasere, Jesucristo ye cjasere da'rarā nirāsama. Na mil cū'marī Cristo me'rā āpērārē dutirāsama. Āpērā pe'e ña'arā wērī'cārā mil cū'marī yu'rúca be'ropu masārāsama.

⁷ Mil cū'marī yu'rúca be'ro wātī nibajudutidijari pepu dū'tecū'cure pāowīrōrāsama. ⁸ Cū nipe'tiro a'ti nucūcācjārārē nisoosere ējōpeocā weegusami. Gog, Magog wāmetirā quē'rārē mejārōta weegusami. Na yarā surarare a'mequēdutigū neocūugūsami. Na surara nucūpori pajiri maa dia sumuto cjase weronojō pājārā waro nirāsama. ⁹ Na nipe'tiro a'ti nucūcāpūre se'sanū'cārāsama. Na Ō'acū yarā nirōpu, tojo nicā cū ya macā cū ma'irī macārē sutuanū'cābi'arāsama. Ō'acū pe'e na tojo weecā ī'agū, narē ūjūacō'adutigū pecame'e o'ódijogusami. Nipe'tirā ūjūpe'tia wa'arāsama. ¹⁰ Wātī narē nisoocū pecame'e ūjūrī ditarajopu cō'adijono'gūsami. Tī ditara ope weronojō bajuse me'rā sipi ūjūrōsa'a. Topu yai weronojō bajugu, apī nisoose queti weremū'tārī masū na puarā cō'adijono'wā. Topu umucori, ñamirīrē pi'etinu'cūrāsama. Ne wijasome.

Butiri cūmurōjopu dujigu masā weesere besese ni'i

11 Be'ro, yu'u wiogu dujiri cūmurō butiri cūmurōjore ĩ'awũ. Topu dujigure ĩ'awũ. Cũ ĩ'orōp̄are a'ti di'ta, u'muse bajudutidijape'tia wa'awu. Te no'opu nirō bocatiwu. 12 Be'ro, nipe'tirā wērī'cārā Ō'acũ ĩ'orōpu nu'cũcā ĩ'awũ. Na no'o nirā niwā. Wiorā, mejō nirā niwā. Na to nu'cūrī cura Ō'acũ nipe'tise masā wee'que ojaō'o'que pūrīrē pāawī. Ape pūrī catinu'cūse c̄orā na wāmerē ojaō'ono'ca pūrīrē pāawī. Cũ wērī'cārārē a'tiro weewī. Na wee'quen̄c̄rē te pūrīp̄u ojaō'ono'caronojōta narē queoro bese, bu'iri da'rewī. 13 Dia pacase maarī pacapu wērī'cārā topu niwā. Di'tapu wērī'cārā quē'rā topu niwā. Nipe'tirā na wee'caronojōta nipe'tisere queoro bese, bu'iri da'reno'wā. 14 Ō'acũ masā na wērī'sere cō'ape'ocā'wī. Na wērī'cārā nirō quē'rārē cō'ape'ocā'wī. Pecame'ejopu bu'iri da'rese apaturi wērī'se weronojō ni'i. 15 Nipe'tirā na wāmerē catinu'cūse c̄orā ojaō'ono'ca pūrīp̄u ojaō'ono'ña marī'cārā pecame'ejopu cō'adijono'wā.

21

Ape um̄co, ape di'ta d̄ncayu'que ni'i

1 Be'ro, yu'u ape um̄core, ape di'tare ĩ'awũ. Toduporo nim̄'tā'que u'muse, di'ta bajudutidijape'tia wa'awu. Dia pajiri maajo marīwũ majā. 2 Yu'u Juā añubutiari macā, u'muse Ō'acũ tiropu nirī macārē dijaticā ĩ'awũ. Ti macā ape ma'ma macā Jerusalē niwũ. Añurō apóca macā niwũ. Ni'cō numio omocā d̄'tego marāp̄are añurō

tʉ'sato nígõ ma'masu'ano'caro weronojõ niwĩ.
³ Be'ro ni'cũ u'mʉsepʉ nigú tutuaro me'rã ucũcã
 tʉ'owʉ. A'tiro niwĩ:

—Tu'oya. Ô'acũ masã me'rã nimi. Na me'rã
 ninu'cũgũsami. Na cũ yarã nirãsama. Cũ basuta
 na me'rã ni, na wiogu nigũsami. ⁴ Na ya'cocore
 tuucoegʉsami. Wẽrĩse marĩrõsa'a. Bʉjawetise,
 utise, pũrĩse quẽ'rã marĩrõsa'a majã. Nipe'tise
 todʉporo cjase pe'tia wa'arosa'a, niwĩ.

⁵ Ô'acũ wiogu dujiri cũmurõpʉ dujigu a'tiro
 niwĩ:

—Tu'oya. Yʉ'u nipe'tise apeyere ma'ma dia'cũ
 dʉcayʉ'u, niwĩ.

Apeye ninemowĩ:

—Yʉ'u ucũsere ojaya. Te diacũ nise ni'i. Yʉ'u
 ní'caronojõta wa'arosa'a, niwĩ.

⁶ Be'ro a'tiro niwĩ:

—Nipe'tise tu'ajanʉ'cõpe'ono'o. Yʉ'ʉta
 nimʉ'tãgũ, nituogʉpʉ ni'i. No'o yʉ'ʉre ʉputʉ
 ʉarã acowʉorãnojõrẽ yʉ'ʉ catinu'cũsere
 o'ogʉti. Narẽ wapaseesome. ⁷ No'o
 añurõ wee yʉ'rʉwetirã ẽjõpeodu'utirãnojõ
 nipe'tise yʉ'ʉ “O'ogʉti” ní'quere ñe'erãsama.
 Yʉ'ʉ na wiogu nigũsa'a. Na yʉ'ʉ põ'rã
 nirãsama. ⁸ Æpẽrã pũrĩcã uise bu'iri yʉ'ʉre
 ẽjõpeodu'urã pecame'epʉ wa'arãsama.
 Tojo nicã ẽjõpeotirã, ña'abutiasere weerã,
 wẽjẽcõ'arĩ masã topʉ wa'arãsama. Æpẽrã
 no'o ʉaro a'metãrãbajaque'atirã, yai weronojõ
 tʉ'oña'masĩrĩ masã pecame'epʉ wa'arãsama.
 Tojo nicã Ô'acũ mejõtare ẽjõpeorã, nipe'tirã
 nisoosepijarã pecame'epʉ wa'arãsama. Ti

ditara ope weronojō bajuse sipi ũjũsa'a. Te bu'iri da'rese apaturi wẽrĩse weronojō ni'i.

Ma'ma macã Jerusalé cjase queti ni'i

⁹ Be'ro ni'cũ sō'onícārã siete me'rãcjũrẽ ĩ'awũ. Náta, nánucũ bu'iri da'retuoatje posetise parire cuowã. Ni'cũ na me'rãcjũ a'tiro niwĩ:

—Te'a. Mũ'urẽ Ő'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojō bajugũ numo niacjore ĩ'ogũti, niwĩ. Cũ numo Jesucristore ějõpeorã nisĩ'rĩrõ wee'e.

¹⁰ Espiritu Santu quẽ'ese weronojō yu'ure ĩ'owĩ. Ni'cũ Ő'acũrẽ wereco'tegũ ũrũgũ pajicjũ u'muacjũjopũ yu'ure miawĩ. Topũ yu'ure Ő'acũ tiro nícamacãjo dijatisere ĩ'owĩ. Ti macã Jerusalé ña'ase moorĩ macãjo niwũ. ¹¹ Ti macã Ő'acũ asistese me'rã pũrõ asistewũ. Ŭtãperi wapabũjuse peri jasper wãmetise peri weronojō asiste, acostiwũ. ¹² Ti macã sumuto pajiri sã'rĩrõ u'muarĩ sã'rĩrõ niwũ. Ti sã'rĩrõpũ doce soperi niwũ. Te soperinucũ ni'cũ Ő'acũrẽ wereco'tegũ nu'cũwĩ. Te soperipũre Israe ye cururicjãrã wãmerẽ ojaõ'ono'wũ. Na doce cururi niwã.

¹³ Ti sã'rĩrõpũre mujĩpũ mujãtiro pe'e i'tia sope niwũ. Mujĩpũ sãjãrõ pe'ere i'tia sope niwũ. Cũpe pe'ere i'tia sope niwũ. Diacjũ pe'e quẽ'rãrẽ i'tia sope niwũ. ¹⁴ Ti macã cja sã'rĩrõrẽ ũtãpaga paca me'rã tuuñe'eno'wũ. Tepagã docepaga niwũ. Tepagãnucũ Jesucristo besecũú'cãrã wãmerẽ ojaõ'ono'wũ.

¹⁵ Ő'acũrẽ wereco'tegũ yu'ure ucũgũ ni'cãgũ ãrũgũ uru me'rã wee'cure cuowĩ. Tigũ me'rã ti macãrẽ, soperire, ti sã'rĩrõrẽ queogũtigũ weewĩ.

16 Ti macã ba'paritise pã'rērĩ mejãrõta bajuwũ. Ni'cãrõnojõ e'sa, ni'cãrõnojõ yoawũ. Õ'acūrẽ wereco'tegu cũ queocju me'rã ti macãrẽ queowĩ. Ti macã yoaro dos mil doscientos kilómetros niwũ. Ë'muarõ, e'saro quẽ'rã mejãrõta niwũ. 17 Be'ro sã'rĩrõrẽ queowĩ. Sesenta y cinco metros e'sawũ. Masã queowuaronojõ queowĩ.

18 Sã'rĩrõ ya'sasepaga jasper wãmetise me'rã wéeca sã'rĩrõ niwũ. Ti macã uru waro me'rã wéeca macã niwũ. Uru êocujiri ù'irĩ marĩse weronojõ acostiwũ. 19 Ëtãpaga ti sã'rĩrõrẽ tuuñe'esepaga paca a'tiro weeno'wũ. Nipe'tise ùtãperi wapabujuse peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Nimũ'tã cja ya'sase peri jasper wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã zafiro wãmetise ya'sase peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã butibocurese ágata wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã ya'sase esmeralda wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. 20 Apega sõ'ase ónice wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã sõ'abocurese cornalina wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã ewubocure crisólito wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã ya'sase berilo wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã ewubocure acostise topacio wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã ya'sabocurese crisoprasa wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Be'ro cjã ya'sase jacinto wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. Nituocjapua sõ'a ñibocurese amatista wãmetise peri me'rã ma'masu'ano'wũ. 21 Doce soperi

niwũ. Te ni'cãrẽ soperi ni'cãgã perlajo me'rã weeno'que soperi niwũ. Macã decopu wa'ari ma'a uru me'rã wéeca ma'a niwũ. Ęocujiri acostiro weronojõ bajuwu.

²² Ti macãpure ne Õ'acũ wi'ire ĩ'atiwu. A'tiro ni'i. Õ'acũ marĩ wiogu tutuayurũagu topu nimi. Tojo nicã Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu quẽ'rã topu nimi. Tojo weero Õ'acũ wi'i marĩwũ. ²³ Tĩ macãpure mujĩpũ umucocjũ, ñamicjũ sĩ'osere ne a'masome. Õ'acũ asistese me'rã añurõ sĩ'onu'cũ'u. Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu cũ ti macãrẽ sĩ'ogũ nimi. ²⁴ A'ti nucũcãcjãrã Õ'acũ yu'rũono'cãrã ti macã sĩ'ose me'rã sjarãsama. A'ti nucũcãcjãrã wiorã na wiorã ní'quere ti macãpu miarãsama. ²⁵ Topure ñami marĩrõsa'a. Tojo weero ti macã cjase soperi susunu'cũcã'rõsa'a. ²⁶ A'ti nucũcãcjãrã na añuse niseti'quere ti macãpu miarãsama. ²⁷ Topure ne ni'cãti ña'ase miisãjãano'ña marĩrõsa'a. Ña'arõ weerã, nisoosebucurã topure ne sãjãasome. Õ'acũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu ya pũrĩ catinu'cũse cõorã na wãmerẽ ojaõ'ono'cãrã dia'cũ sãjãárãsama.

22

¹ Be'ro Õ'acũrẽ wereco'tegu diare ĩ'owĩ. Ti maa ũ'irĩ marĩrĩ maa niwũ. Te aco, catise warore o'owu. Pũrõ acostiri maa niwũ. Õ'acũ, tojo nicã cũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugu dujiri cũmurõ docapu wijawu. ² Ti macã

deco wa'ari ma'apu o'maburowu. Dia púaperi sumuto yucu catise o'ose pī'rīwũ. Ni'cã cũ'marẽ docetiri ducatiwu. Mujĩpũrĩnucũ ducatiwu. Tigũ cjase pũrĩ masãrẽ ocoyese niwũ. ³ Topure “Masã ña'arõ wee'que wapa narẽ ña'arõ wa'arosa'a”, niña marĩrõsa'a. Ti macãpũre Õ'acũ, tojo nicã cũ macũ oveja wĩ'magũ weronojõ bajugũ dujiri cũmurõ nirõsa'a. Cũ yarã cũrẽ ñubuepeorãsama. ⁴ Bajuyoropũ cũrẽ ĩ'arãsama. Na diapoapu cũ wãmerẽ cuorãsama. ⁵ Topũ ñami marĩrõsa'a. Topũ nirã ne sĩ'osere uasome. Mujĩpũ bo'reyusere uasome. Õ'acũ marĩ wiogũ sĩ'ogũsami. Na topũ nirã Õ'acũ me'rã dutitamunu'cũrãsama.

Jesucristo maata a'tigũsami nise queti ni'i

⁶ Be'ro Õ'acũrẽ wereco'tegũ yũ'ure niwĩ:

—A'te ucũse diacjũ nise ni'i. Te ní'caronojõta wa'arosa'a. Marĩ wiogũ Õ'acũ cũ wereduti'quere wereturiari masãrẽ wãcũse o'owĩ. Cũta cũrẽ wereco'tegũre o'owĩ. Cũ yarãrẽ maata be'ropũ wa'atjere ĩ'odutigũ tojo weewĩ.

⁷ A'tiro niwĩ:

—Maata a'tigũti. A'ti turipũ oja'quere ějõpeo yũ'tigũnojõ e'catigũsami, niwĩ.

⁸ Yũ'u Juã a'te nipe'tisere ĩ'awũ. Nipe'tisere tũ'owũ. Tere tũ'o, ĩ'aca be'ro Õ'acũrẽ wereco'tegũ yũ'ure ĩ'o'cũ tiro ñubuepeogu ejaque'awũ. ⁹ Cũ pe'e tojo weecã ĩ'agũ, niwĩ:

—Tojo weeticã'ña. Yũ'u quẽ'rã cũrẽ da'raco'tegũta ni'i. Yũ'u mũ'u weronojõ nigũ ni'i. Mũ'u acawererã Õ'acũ wereduti'quere

wereturiari masã weronojõ ni'i. Tojo nicã yu'u nipe'tirã a'ti pũrĩpu oja'quere ëjõpeo yu'tirã weronojõ ni'i. Yu'ure ñubuepeoticã'ña. Õ'acũ pe'ere ñubuepeoya, niwĩ.

¹⁰ Cũ yu'ure ninemowĩ:

—A'ti pũrĩpu “A'tiro wa'arosa'a” ni oja'que queoro wa'atje cã'rõ du'sa'a. Tojo weegu a'ti pũrĩpu oja'quere Õ'acũ ye quetire ya'yioropu cuoticã'ña. ¹¹ Cã'rõ du'sa'a. Ña'agũ mejãrõta cũ uaro weebata'to. Ña'abutiasere weegũ quẽ'rã mejãrõta weebata'to. Añugũ pũrĩcã añurõ weenu'cũato. Tojo nicã Õ'acũ uaro weenu'cũgũ cãrẽ queoro weesirutuato, niwĩ.

¹² Be'ro Jesú a'tiro niwĩ:

—Tojota ni'i. Maata a'tigusa'a. Yu'u masãrẽ o'otjere cuo'o. Nánucũ na queoro wee'quere o'oguti. ¹³ Yu'uta nimu'tãgũ, nituogupu ni'i.

¹⁴ »No'o su'tire coe'cãrã weronojõ añurã nisĩrĩrã na ña'arõ wee'quere du'urã, e'catirãsama. Na catise o'ocju ducare ba'amasĩrãsama. Na a'ti macã añubutiari macãpu sãjãamasĩrãsama. ¹⁵ Æpẽrã pũrĩcã ña'arõ weeri masã ti macãpure sãjãasome. Ña'abutiario weerã, yai weronojõ tu'oña'masĩrĩ masã ti macãpure sãjãasome. Tojo nicã no'o uaro ña'arõ a'metãrãbajaque'atirã, wẽjẽcõ'arĩ masã sãjãasome. Æpẽrã Õ'acũ mejẽtare ñubuepeorãnojõ, tojo nicã nisoosere weetu'sarãnojõ sãjãasome.

¹⁶ »Yu'u Jesú ni'i. Õ'acũrẽ wereco'tegu, yagu me'rã a'ti pũrĩ cjase nipe'tirã yu'ure ëjõpeose cururicjãrãrẽ wereduti'i. Yu'u duporocjũ wioгу

Davi pārāmi nituriagu ni'i. Tojo nicā ñocōawũ bo'reque'ari cura asistemajātigu weronojō nigú ni'i, niwĩ Jesú.

¹⁷ Cã tojo níca be'ro Espíritu Santu, tojo nicā Jesucristore ějōpeorã a'tiro niwã:

—A'tibaque'oya, niwã.

No'o a'tere tã'orãnojō quē'rã “A'tiato”, niato.

No'o acowuorã s'ĩrĩs'ĩrĩrãnojō a'tiato. Aco catise warore o'osere s'ĩrĩrã a'tiato. Te ne wapamarĩrõsa'a.

¹⁸ Nipe'tirã Õ'acũ ye quetire a'ti pũrĩpu oja'quere tã'orãrẽ a'tiro ni wereyuguti. No'o a'ti pũrĩpu oja'quere ojayu'ruogunojõrẽ Õ'acũ bu'iri da'regusami. A'ti pũrĩpu bu'iri da'resere oja'quenojõrẽta cãrẽ weegusami. ¹⁹ No'o a'ti pũrĩpu oja'quere du'agunojõrẽ Õ'acũ a'tiro weegusami. Cã ojadu'a'caronojõta Õ'acũ catinu'cũse cuorã ojaõ'ono'ca pũrĩpũre cã wãmerẽ coegusami. Cã yucu cjase catise o'ocju dũcare ba'asome. Cã ti macã añurĩ macãrẽ sãjãasome. A'te quetire a'ti pũrĩpũre ojano'o.

²⁰ Jesucristo a'tere weregu, a'tiro nimi:

—Tojota ni'i. Cã'rõacã du'sa'a yu'u dijatijatjo, nimi.

Tojota wa'arosa'a. Wiogu Jesú, quero a'tibaque'oya.

²¹ Marĩ wiogu Jesucristo musã nipe'tirãrẽ añurõ weeato. Tojota weeato.

Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 9 Oct 2020

00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086